

ПРОТОКОЛ

№ 143

София, 15.08.2018 година

Днес, 15.08.2018 г. от 10:02 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в пълен състав ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Пенка Трендафилова, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха И. Церовски – за директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Р. Тахир – за директор на дирекция „Природен газ“, И. Александров – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“, Р. Кишкин – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № 706 от 08.08.2018 г. относно заявление от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Юлиана Ангелова, Ели Алексиева, Петя Петрова, Радослав Наков, Йовка Велчева, Надежда Иванова

2. Доклад с вх. № Е-Дк-709 от 10.08.2018 г. относно Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

Работна група: Пламен Младеновски, Силвия Петрова, Николай Георгиев, Милен Трифонов, Величка Маринова

3. Доклад с вх. № Е-Дк-697/10.08.2018 г. относно писмо от Агенцията за енергетика на Република Сърбия за изразяване на становище от Комисията за енергийно и водно регулиране във връзка с подадено до регулаторния орган на Сърбия искане за освобождаване на нова газова инфраструктура съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на

природен газ.

Работна група: Агапина Иванова, Ремзия Тахир, Ромен Кишкин,
Сирма Денчева, Пламен Кованджиев

4. Доклад с вх. № Е-Дк-683/10.08.2018 г. относно предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на Български енергиен холдинг (БЕХ) Група към единен сметкоплан на БЕХ Група.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Ромен Кишкин,
Грета Дечева, Пламен Кованджиев, Емилия Тренева, Ваня Василева

5. Доклад с вх. № Е-Дк-707 от 08.08.2018 г. относно комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за обособена територия „Дунав“ и Констативен протокол от проверката.

Работна група: Милен Димитров, Пламен Кованджиев, Ралица Караконова

По т.1. Комисията разгледа доклад с вх. № 706 от 08.08.2018 г. относно заявление от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия и приложенията на електронен носител.

Административното производство е образувано във връзка с подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 29.11.2016 г. от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, гр. Варна, за изменение на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ), във връзка с чл. 61 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). Дружеството е поискало изменение на лицензията по отношение на енергийния обект, инсталираната електрическа и топлинна мощност на централата и приложение № 1 към лицензията „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“, във връзка с въвеждане в експлоатация на основни съоръжения за производство на електрическа и топлинна енергия – водогреен котел № 1 и когенератор № 5, реконструкция на парни котли № 2 и № 3 и преустройството им във водогрейни, и увеличаване на мощността на когенератори (КГ) № 1 и № 2 след реконструкция. Предложило е също да се актуализират текстове от лицензията, представляващи условия за изграждане на „когенерационна инсталация за производство на топлинна и електрическа енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“, които вече са изпълнени, както и да се отрази новото наименование на лицензианта.

Със заповед № З-Е-205 от 05.12.2016 г., изменена със заповед № З-Е-61 от 27.04.2017 г. на Председателя на Комисията е създадена работна група със задача да проучи обстоятелствата, съдържащи се в заявлението и приложенията към него, за установяване на допустимостта и основателността на искането за изменение на лицензията.

С писма изх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2016 г. и от 12.01.2017 г. от заявителя е поискано да представи следната допълнителна информация:

1. Списък и описание на обектите, с които ще се осъществява лицензионната дейност след изменението на лицензията, с попълнени данни в приложения към писмото електронен носител и приложени топлинна и еднолинейна електрическа схеми;
2. Производствена и социална програми за периода на актуализирания бизнес план;
3. Обосновка на изменението на разходите за ремонти и инвестиции спрямо одобрения от КЕВР бизнес план на дружеството за периода 2015 г. – 2019 г.;
4. Разходи за придобиване на нововъведените в експлоатация съоръжения;
5. Разрешения за ползване и констативни актове образец 16 за трите водогрейни котли;

6. Справка за извършените разходи: за придобиване на новия котел ВК 1, на когенератор № 5, за реконструкцията на парни котли № 2 и № 3, за увеличаване мощността на когенератори № 1 и № 2. Да се посочат източниците на финансирането им;

7. Работни часове на основните съоръжения към 31.12.2016 г.

С писма с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 15.12.2016 г. и от 19.01.2017 г. дружеството е предоставило изискваната информация.

Въз основа на така предоставената информация и документи от заявителя и направеното проучване са установени следните факти и са направени следните изводи:

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, надлежно учредено по реда на Търговския закон и вписано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието с ЕИК 103195446, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, ж.к. „Възраждане“, бул. „Янош Хуняди“ № 5. Предметът на дейност на дружеството е: *производство и пренос на топлинна енергия, производство на електрическа енергия, както и други услуги, обслужващи основните дейности. Дружеството притежава удостоверение за регистрация АР-24/31.08.2007 от министерство на икономиката и енергетиката на основание чл. 139а, ал. 10 от Закона за енергетиката за извършване услугата дялово разпределение.* Дружеството се управлява от Съвет на директорите с членове: Благовест Георгиев Начев, Павел Михайлов Мариников, Франсоа Мишел Деберг и Клер Маргерита. Представител на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е Благовест Георгиев Начев. Размерът на капитала на дружеството е 3 964 800 лв. (три милиона деветстотин шестдесет и четири хиляди и осемстотин лева) и е разпределен в 39 648 (тридесет и девет хиляди шестстотин четиридесет и осем) поименни акции, всяка с номинал 100 (сто) лв. Едноличен собственик на капитала е „Веолия Енерджи Интернационал“ ЕС А, чуждестранно юридическо лице, идентификация 433539566, държава: Франция.

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, гр. Варна, е титуляр на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за производство на електрическа и топлинна енергия и на лицензия № Л-040-05 от 06.12.2000 г. за пренос на топлинна енергия – всяка за срок от 20 години.

Административното производство пред Комисията е образувано на основание чл. 2, т. 1 от НЛДЕ, във връзка с чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, по писмено заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 29.11.2016 г. за изменение на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадено от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.

Дружеството е поискало изменение на лицензията по отношение на енергийния обект, във връзка с въвеждане в експлоатация и преустройство на основни съоръжения за производство на електрическа и топлинна енергия и по отношение на приложение № 1 към лицензията „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“.

Предложило е също да отпаднат текстове от лицензията, представляващи поставени условия за изграждане на „ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“, тъй като условията са изпълнени от дружеството и инсталацията е въведена в експлоатация. В тази връзка дружеството е предложило да бъде изменена текстовата част на лицензията, като бъдат заличени условията по т. 2.3, т. 2.4, т. 3.2, т. 5.1.

Дружеството е посочило, че през 2015 г. е извършена промяна на наименованието (фирмата) на лицензианта от „Далкия Варна“ ЕАД на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, със седалище и адрес на управление: България, гр. Варна, бул. „Янош Хуняди“ № 5, ЕИК 103195446. В тази връзка дружеството отбелязва, че съгласно чл. 49, ал. 3 от НЛДЕ промяната на наименованието на лицензианта не се счита за изменение на лицензията. Независимо от това наименованието е част от съдържанието на лицензията и заявителят прави извод, че неговата промяна е основание за вписване на това обстоятелство в лицензионния регистър по партидата на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е собственик на новите основни съоръжения в централата - КГ 5, ВК 1 и двата ВК 2 и ВК 3 (преустроените парни котли). Изпълнението на проектите за реконструкция на отоплителната централа е осъществено върху земя, собственост на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, видно от нотариален акт № 176, т. II, рег. № 11574, н.д. № 376/2009 г., скица на поземлен имот № 15-198242-22.04.2016 г. и извлечение от инвентарната книга на дружеството, придружено от карти за дълготрайни активи.

Заявлението за изменение на лицензията съдържа всички необходими реквизити, съгласно чл. 65 от НЛДЕ и е допустимо. Заявлението е подадено на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, съгласно който производство за изменение на лицензия може да се образува и по искане на лицензианта.

От изложеното е видно, че лицензиантът по същество е поискал изменение на лицензията в частта ѝ за обектите, с които се извършва лицензионната дейност, във връзка с въвеждането в експлоатация на основни съоръжения за производство на електрическа и топлинна енергия – водогреен котел № 1 и когенератор № 5, реконструкцията на парни котли № 2 и № 3 и преустройството им във водогрейни, и увеличаване на мощността на когенератори (КГ) № 1 и № 2 след реконструкция. Освен това „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е поискало и актуализиране на наименованието на лицензианта и на КЕВР, както и на условията на лицензията.

По силата на чл. 64, ал. 1 от НЛДЕ лицензиантът може да поиска изменение на лицензията в случаите, посочени в чл. 62, ал. 1 от НЛДЕ, при съществено изменение на обстоятелствата при упражняване на лицензионната дейност, както и по отношение на естеството на първичните енергийни източници, които се използват, и/или на енергопреобразуващата технология, когато това ще доведе до повишаване на ефективността при използване на енергията и енергийните ресурси и/или до намаляване на вредното въздействие върху околната среда.

Съгласно чл. 127, ал. 3 от ЗЕ (ред. ДВ, бр. 38 от 2018 г.) при извършване на техническа реконструкция или изграждане на заместващи инсталации с цел осигуряване изпълнението на задълженията за непрекъснатост на качеството на топлоснабдяването не се прилага разпоредбата на ал. 2, чл. 127 от ЗЕ, според която нови инсталации с мощност над 5 MW и ползващи гориво природен газ да се изграждат за производство по комбиниран начин на топлинна и електрическа енергия.

На основание чл. 49, ал. 1, т. 8 от НЛДЕ лицензията съдържа обекта (обектите), чрез който се извършва дейността. Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 1 от НЛДЕ списъкът и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност, с техните технически и технологични характеристики, е приложение към издадената лицензия. Всяко актуализиране в това приложение, по аргумент от чл. 49, ал. 3 от НЛДЕ, се счита за изменение на лицензията.

В случая изменението на лицензията в частта, свързана с енергийния обект, не води до изменение на вида на лицензията, която остава лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“.

Съгласно чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 4 от НЛДЕ лицензията съдържа наименованието на държавния орган, издаващ лицензията и наименованието, седалището, адреса на управление и ЕИК на лицензианта. Следователно, в текста на лицензията е необходимо да се актуализират промененото наименование на КЕВР и на лицензианта.

Съгласно чл. 49, ал. 1, т. 9 от НЛДЕ лицензията съдържа разпоредителна част, с която се определят специалните условия за осъществяване на лицензионната дейност, според вида на лицензията и специалните изисквания, определени в действащите нормативни, общи и индивидуални административни актове. Разпоредбата на чл. 51 от НЛДЕ предвижда, че специалните условия по лицензията се определят в зависимост от лицензионната дейност и включват без ограничение: задължение за проучване на енергопотреблението, прогнозиране, планиране и развитие на производствените мощности, съответно на преносните и разпределителните мрежи; задължение за

ефективно използване на енергията и енергийните ресурси в съответствие с нормите и стандартите, свързани с енергийната ефективност и опазването на околната среда; задължение за сключване на застраховки - видове, покрити рискове и размер на застрахователното покритие; правила за снабдяване и норми за качество на предоставяната енергия и/или услуги, утвърдени от комисията; изисквания към изграждането на енергийния обект, когато лицензията е издадена преди неговото изграждане и изисквания за извеждане от експлоатация на енергиен обект.

Със свое Решение № И2-Л-041-02 от 01.12.2008 г. Комисията е изменила лицензия № Л-041-02/06.12.2000 г., издадена на „Топлофикация-Варна” ЕАД, по отношение на дейността, за която се издава лицензията, като от лицензия за „производство на топлинна енергия” я е изменила в лицензия за „производство на електрическа и топлинна енергия” и по отношение на обекта, чрез който се извършва дейността, като е допълнила лицензията с условията за изграждане на нов енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW” и със срок на изграждане - 31.05.2009 г.

След изграждане и въвеждане в експлоатация на инсталацията, основание чл. 22, ал. 2, т. 1 от Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката (отм.), Комисията е приела решение № Р-099 от 29.06.2009 г., с което е дала на лицензианта разрешение за започване осъществяването на лицензионната дейност производство на електрическа и топлинна енергия чрез ко-генерационна инсталация № 2.

Предвид изложеното условията за изграждане на „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW” и със срок на изграждане - 31.05.2009 г., са изпълнени с изграждане и въвеждане на инсталацията в експлоатация, поради което могат да бъдат заличени от текста на лицензията.

От изложеното по-горе може да се направи извод, че са налице правните основания на чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, чл. 49, ал. 1, т. 1, т. 4, т. 8 и т. 9, ал. 2, т. 1 и т. 9 и ал. 3 и чл. 64, ал. 1 от НЛДЕ за изменение на лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия по отношение на обектите, чрез които се извършва лицензионната дейност, по отношение наименованието на лицензианта и на Комисията и по отношение специалните условия за осъществяване на лицензионната дейност.

При издаване на лицензията за производство на топлинна енергия в отоплителната централа са в експлоатация 2 броя водогрейни котли ВК 100 (с мощност 116 MW всеки) и 2 бр. парни котли ПКМ-12 (по 8 MW) с обща инсталирана топлинна мощност 248 MW. Първоначално лицензията е издадена за производство на топлинна енергия, която е изменяна, както следва:

- с решение № И1-Л-041-02 от 13.06.2005 г. Комисията е изменила лицензията единствено в частта за енергийния обект, чрез който се упражнява лицензионната дейност, като е допълнила Приложение № 1 към лицензията с нов обект „Ко-генераторна инсталация за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия”;

- с решение № И2-Л-041-02 от 01.12.2008 г. лицензията е изменена по отношение на дейността, за която се издава лицензията, като от лицензия за „производство на топлинна енергия” се изменя в лицензия за „производство на електрическа и топлинна енергия” и по отношение на обекта, чрез който се извършва дейността, като го допълва с условията за изграждане на нов енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW” и със срок на изграждане 31.05.2009 г.;

- с решение № И3-Л-041 от 05.12.2011 г. по т. I се изменя лицензията по отношение на енергийния обект, като се заличават основни съоръжения: два броя водогрейни котли ВК1 и ВК2 – тип ВК 100, с номинална топлинна мощност 116 MW всеки един, като се променя общата инсталирана топлинна мощност от 258,098 MW на 26,098 MW и се одобрява актуализирано приложение № 1 „Описание на обекта с неговите технически и

технологични характеристики”. С решение по т. II Комисията е прекратила процедурата по изменението на издадената лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. на „Далкия Варна” ЕАД в частта относно искането за изменение на лицензията във връзка с въвеждане в експлоатация на основно съоръжение - един брой водогрееен котел ВК1 (КВГ/Н 20/10). Като мотив е посочено липсата на Разрешение за ползване на енергийния обект, съгласно ЗУТ.

Дружеството осъществява двете лицензионни дейности чрез енергиен обект за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, разположен на собствен парцел с площ 38 дка, централна топлопреносна мрежа на гр. Варна с дължина 34 км., разположена в районите Младост, Трошево, Възраждане и Владислав Варненчик, както и 323 абонатни станции (АС), от които 278 в сгради с битово топлоснабдяване и 45 АС в сгради на корпоративни клиенти. Към 2016 г. в дружеството работят 49 човека.

Към момента на подаване на заявлението за изменение на издадената лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ в централата са в експлоатация следните основни съоръжения:

- четири броя инсталации за комбинирано производство (ИКП), въведени в експлоатация съответно ИКП 1 и ИКП 2 - през 2004 г. и ИКП 3 и ИКП 4 - през 2008 г., двигатели с вътрешно горене „Йенбахер“ с обща инсталирана електрическа мощност 9,236 MW_e и обща топлинна мощност 10,098 MW_t;

- два броя парни котли ПМК 1 и ПМК 2 (тип ПКМ 12), производител - завод „Г. Кирков“, пуснати в експлоатация през 1986 г., с номинална топлинна мощност 8 MW_t всеки, гориво - мазут/природен газ.

Общо инсталираната електрическа мощност в централата на дружеството е **9,236 MW_e**, а общо инсталираната топлинна мощност – **26,098 MW_t**.

Със заявление № Е-ЗЛР-И-61 от 29.11.2016 г. дружеството е поискало изменение на лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия във връзка със следните извършени промени в енергийния обект:

- монтиране на заместваща мощност - когенератор № 5 с електрическа мощност 1,464 MW_e и топлинна мощност – 1,574 MW_t;

- нов водогрееен котел ВК 1 (тип КВГ/Н 20/10) с номинална топлинна мощност 20 (19,998) MW_t;

- два водогрейни котли ВК 2 и ВК 3 с номинална мощност 7,5 MW_t всеки, след извършена реконструкция на съществуващите парни котли ПКМ 12 на водогрееен вариант;

- увеличение на мощността на когенератори № 1 и № 2 – на електрическата от 2,188 MW_e на 2,428 MW_e и на топлинната от 2,249 MW_t на 2,419 MW_t.

Дружеството е посочило следните мотиви на искането за изменение и допълнение на лицензията:

„Целта на извършените промени в отоплителната централа е повишаване на енергийната ефективност при оползотворяване на горивата и енергията, оптимизация на енергийните разходи и повишаване на ефективността на производството на електрическа и топлинна енергия, при изпълнение на критериите за високоефективно производство на комбинирана електрическа енергия. В резултат на извършените промени се подобрява екологичната среда при работата на инсталациите и съоръженията в централата, вкл. чрез намаляване на генерираните емисии на парникови газове на площадката на отоплителната централа, повишена е безопасността на работа при запазване на непрекъснатостта на снабдяването на клиентите с топлинна енергия и качеството на предоставяните услуги на клиентите на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.

През последните години е отчетено значително намаление на топлинните товари на централата, вкл. отпадането на производството на топлинна енергия с топлоносител водна пара на територията на дружеството. Това е наложило извършване на реконструкция на съоръженията за производство на топлинна енергия чрез подмяна на старите водогрейни котли ВК 1 и ВК 2 (изведени от експлоатация през

2011 г.) с три водогрейни котли, които са с по-малка мощност, с по-добри технически характеристики и по-малка консумация на природен газ и електрическа енергия.

Трите водогрейни котли са със следните параметри: нов водогреен котел ВК 1 (тип КВГ/Н 20/10) с номинална топлинна мощност 19,998 MW и два водогрейни котли ВК 2 и ВК 3 (преустроени са парни котли ПКМ 12 във водогрейни), всеки с номинална мощност 7,5 MW. Водогрейните котли работят с основно гориво природен газ и резервно гориво промишлен газьол, за което са извършени съответните промени на промишлената газова инсталация и на нафтовото стопанство и инсталация.

Монтирането на водогрейните котли с посочените параметри съответства на товара на топлинните нужди в дружеството, като по този начин по-добре и при по-добра енергийна ефективност се обезпечават нуждите на клиентите на дружеството от топлинна енергия с топлоносител гореща вода. Предвижда се котлите да работят само през отоплителния сезон или приблизително около 4 300 h.

Трите водогрейни котли са въведени в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-1673 от 01.10.2015 г.

Монтиран е нов когенератор (КГ) 5 тип JMS 612 GS-C01 „Йенбахер“ (Австрия) със следните параметри: електрическа мощност 1,464 MW_e, топлинна мощност 1,574 MW_t, електрическа ефективност 40,5% и топлинна ефективност 43,5%. Съоръжението първоначално е монтирано като заместваща мощност на КГ 4, който поради авария е изведен временно от експлоатация. Аварийното спиране на тази инсталация през отоплителния сезон е нарушило драстично процеса на работата на дружеството. Това е наложило монтирането на заместващата мощност като част от когенераторна група № 2, която да бъде експлоатирана при невъзможност за пускане на КГ 4 - в случай на задействане на технологичните защити или при извършване на планови ремонти. КГ 5 е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-1673 от 01.10.2015 г., издадено от ДНСК.

С оглед използването на възможностите на КГ 5 за високоефективно производство на топлинна и електрическа енергия и при работа като базова мощност е изпълнен проект „Реконструкция на дымоходи и комини и преустройство на електрическа инсталация на територията на отоплителна централа на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, с цел въвеждане на когенератор № 5 като базова мощност“. Поради въвеждането на КГ 5 като базова мощност (към съществуващата електрическа мощност на централата от 9,736 MW) е сключен договор за присъединяване № П-В16-7-2016-В16-27-07.07.2016 от 22.07.2016 г. с „Енерго-Про Мрежи“ АД.

При достигане на 60 хиляди работни часа от експлоатационния живот на съоръженията в когенерационните инсталации КГ 1 и КГ 2, съгласно изискванията на завода-производител „Йенбахер“ (Австрия), е извършена подмяна на част от оборудването в буталните машини на двигателите. Сменени са турбокомпресорите на двигателите, въздушните филтри и някои компоненти по запалителната система, като в резултат на това е подобрена механичната мощност на буталната машина, което позволява извличане на по-голяма електрическа мощност в размер на 2,428 MW и съответно топлинна мощност в размер на 2,419 MW (извлечения от техническата спецификация на съоръженията, предоставена от завода-производител „Йенбахер“).

Експлоатацията на централата се осъществява в съответствие с издадено комплексно разрешително № 84/2005 г. на МОСВ, което е актуализирано с решение № 84-Н0-И0-А3/2015 г. на МОСВ в съответствие със Закона за опазване на околната среда. Съгласно новото условие 2.1. „На притежателя на настоящето разрешително се разрешава да експлоатира когенератор 5 при възникване на аварийни ситуации, свързани с пълното изключване на когенератор 4, или при спиране на когенератор 4 за планов ремонт“.

В подкрепа на своето искане дружеството е представило:

- Акт образец № 15 от 23.11.2016 г. за изпълнение на проект „Реконструкция на дымоходи и комини и преустройство на електрическа инсталация на отоплителна централа на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД с цел въвеждане на когенератор № 5 като базова

мощност“;

- Договор за присъединяване на обект на независим производител на електрическа енергия № П-В16-7- 2016-В16-27-07.07.2016 от 22.07.2016 г. с „Енерго-Про Мрежи“ АД;

- Писмо на „Йенбахер“ (Австрия) от 16.11.2016 г., Извлечения от техническата спецификация на съоръженията от завода-производител;

- Решение № 84-Н0-И0-А3/2015 г. на Министерството на околната среда и водите (МОСВ);

- изменено Приложение № 1 – „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“ (Приложение № 1);

- Разрешение за ползване на ДНСК № СТ - 05- 1673 от 01.10.2015 г. и Акт образец № 16 на строеж „Реконструкция на отоплителна централа“ и „Реконструкция на инсталациите за комбинирано производство чрез монтиране на заместваща мощност когенератор № 5 на територията на отоплителна централа „Далкия Варна“ ЕАД“.

Както е посочено по-горе, дружеството предвижда котлите да работят **само** през отоплителния сезон или приблизително около 4300 h/годишно, с което ще се покрива зимния товар от общо 35 MW_t. През последните години дружеството отчита значително намаление на топлинните товари на централата, вкл. е отпаднала необходимостта от производство на топлинна енергия с пара. Това е причина за извършената реконструкция на съоръженията за производство на топлинна енергия чрез подмяна на старите водогрейни котли ВК 1 и ВК 2 (общо 232 MW_t, изведени от експлоатация през 2011 г.) с три водогрейни котли с по-малка мощност (35 MW_t), с по-добри технически характеристики и по-малка консумация на природен газ и електрическа енергия. По този начин се осигурява възможност за регулиране на топлоподаването към клиентите чрез спиране и пускане на един или повече котли в различни часове от денонощието, което от своя страна води до подобряване на специфичните разходи на условно гориво за производство на топлинна енергия.

Реконструкцията включва: преместване на двата преустроени във водогрейни котли ПКМ 12 и монтиране на котел ВК 1 в главния корпус – машинна зала/котелно с площ 1 239 м², изграждане на промишлена газова инсталация за захранване с природен газ на котлите, реконструиране на нафтовото стопанство, изграждане на нов димоход със съответната стоманена конструкция с цел събиране на всички димоходи от отделните котли и отвеждането на изходящите газове към съществуващия 100-метров стоманобетонен комин, изграждане на осветителна и силова инсталации, елементи за контрол и управление и др.

Като част от реконструкцията е и монтирането на нов когенератор тип JMS 612 GS-N.L., модел J 6069, като заместваща мощност при аварии и планови ремонти на останалите когенератори.

С монтирането на новия ВК 1 на мястото на амортизираните и остарели технологично котли ВК 100, както и на новия когенератор К 5, ще се повиши ефективността при използването на първичния енергиен ресурс, ще се намалят генерираните парникови газове и общо емисиите на димни газове при производството на енергия.

След извършената реконструкция няма да настъпят промени в експлоатацията на енергийния обект – той ще продължи да произвежда електрическа и топлинна енергия, което не води до изменение на вида на лицензията, а само до изменението на инсталираните мощности и на основните съоръжения в Приложение № 1.

След извършените промени в съоръженията на енергийния обект на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД общата инсталирана електрическа мощност се променя от 9,236 MW_e на 11,18 MW_e, а топлинната мощност от 26,098 MW_t на 47,21 MW_t.

Приложение № 1 – „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“ следва да бъде изменено в съответствие с представената от дружеството техническа информация.

Дружеството е представило справка за извършените разходи за придобиване на нов

водогреен котел ВК 1 и когенератор КГ 5, за реконструкция на парни котли ВК 2 и ВК 3 във водогреен вариант и за увеличаване на мощността на ко-генератори КГ 1 и КГ 2. Разходите за придобиване са представени в таблицата, както следва:

Описание на дейностите / разходите	Стойност лв.	Относителен дял, %
Реконструкция на Когенератор № 1		
Реконструкция на КГ № 1	808 471,03	87,71
Демонтаж КГ № 1, подмяна на лагери	19 654,00	2,13
Доставка материали	5 323,42	0,58
СМР въздухопроводи, ремонт и настройка арматура	1 258,28	0,14
Товарене/разтоварване и транспорт	10 426,09	1,13
Консултантски услуги	76 640,59	8,31
Общо разходи:	921 773,41	100,00
Реконструкция на Когенератор № 2		
Реконструкция на КГ № 2	848 894,41	92,50
Доставка и подмяна лагери	13 777,09	1,50
Доставка материали	753,73	0,08
СМР, ремонт и настройка арматура	2 847,16	0,31
Товарене/разтоварване и транспорт	9 309,34	1,01
Доставка и монтаж климатична техника	1 130,00	0,12
Въздушни вентилатори	30 000,01	3,27
Консултантски услуги	11 000,00	1,20
Общо разходи:	917 711,74	100,00
Когенератор № 5		
Доставка КГ № 5	450 116,67	56,31
Строително монтажни работи	188 296,86	23,56
Проектиране	23 357,20	2,92
Доставка материали	59 694,53	7,47
Транспортни услуги	3 835,00	0,48
Консултантски услуги	47 741,23	5,97
Заплати и осигуровки	7 384,54	0,92
Административни разходи	18 909,40	2,37
Общо разходи за придобиване:	799 335,43	100,00
Водогреен котел		
Изработка, доставка и монтаж на ВК1	455 000,00	58,77
Строително монтажни работи	127 819,74	16,51
Проектиране	43 894,98	5,67
Доставка материали	61 047,46	7,88
Транспортни услуги	3 118,50	0,40
Консултантски услуги	76 719,29	9,91
Административни разходи	6 668,40	0,86
Общо разходи за придобиване:	774 268,37	100,00
Реконструкция и модернизация на 2 бр. котли		
Реконструкция и модернизация на котли и котелно	158 481,66	63,58
Строително монтажни работи	33 534,26	13,45
Доставка материали	28 170,12	11,30
Транспортни услуги	890,00	0,36
Консултантски услуги	28 205,00	11,31
Общо разходи:	249 281,04	100,00
Обща стойност на разходите за реконструкция и за	3 662 369,99	

Посоченото в справката финансиране за придобиване на ВК 1 и на КГ № 5, за реконструкция на парни котли № 2 и № 3 и за увеличаване на мощността на КГ № 1 и № 2 е осъществено със собствени средства на дружеството.

На основание чл. 65, ал. 4 от НЛДЕ *в производството за изменение и/или допълване на лицензия се прилага съответно редът за подаване, разглеждане и решаване на заявленията за издаване на лицензия.* Според изискванията на чл. 40, ал. 1 от ЗЕ лицензия се издава на лице, регистрирано по Търговския закон, което: притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията; има вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността, ако те са изградени; представи доказателства, че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

В тази връзка е извършен анализ относно финансовите възможности на „Веолия Енерджи Варна” ЕАД за осъществяване на дейността по лицензията.

„Веолия Енерджи Варна” ЕАД подобрява финансовия резултат през 2017 г., спрямо 2016 г. видно от представения одитиран годишен финансов отчет за 2017 г. През 2017 г. отчита **печалба** в размер на 170 хил. лв., докато през 2016 г. е отчетена **загуба** от 332 хил. лв. в резултат на изпреварващия ръст на приходите от продажба на електрическа и топлинна енергия с 15,85% при ръст на общите разходи от оперативната дейност с 12,23%.

От направения анализ на финансовите показатели, изчислени на база обща балансова структура към 31.12.2017 г., е видно, че е налице тенденция на подобряване спрямо предходната година:

Съотношението между собствен капитал и дълготрайни активи за текущата година е 0,42, което означава, че дружеството не разполага с достатъчно собствени средства за придобиване на нови нетекущи активи.

Коефициентът на общата ликвидност (съотношението между краткотрайни активи и краткосрочни пасиви) за 2017 г. е 0,60, което е показател, че дружеството не разполага с достатъчно свободни оборотни средства, с които да обслужва текущите си задължения.

Коефициентът на финансова независимост, съотношението между собствен капитал и краткосрочни и дългосрочни пасиви, за текущата година е 0,53, което е индикатор, че дружеството не е в състояние да обезпечи обслужването на дългосрочните и краткосрочните си задължения със собствен финансов ресурс.

След извършените промени в отоплителната централа се очаква подобряване на специфичните разходи на условно гориво и на екологичните показатели, както и на сигурността на снабдяването с топлинна енергия при възникване на аварийни ситуации и при извършването на планови ремонти.

С оглед разгледаните по-горе обстоятелства от подаденото заявление за изменение на лицензия на „Веолия Енерджи Варна” ЕАД и след преглед на текста на лицензията се установява необходимост да се направят следните изменения:

1. От текста на т.2.3: *„Лицензиантът извършва лицензионната дейност само в централата, която е с технически и експлоатационни характеристики на съоръженията, така както са посочени в Приложение №1 – “Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики”, което се актуализира след издаване на решението на комисията за разрешаване осъществяването на лицензионната дейност чрез новия енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW”,*

следва да отпаднат думите:

„което се актуализира след издаване на решението на комисията за разрешаване

осъществяването на лицензионната дейност чрез новия енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“.

2. От текста на т.2.4 следва да отпадне второто изречение:

„Лицензиантът е длъжен към момента на издаване на решението, с което се разрешава осъществяването на лицензионната дейност от комисията, да има вещни права върху новия енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“.

3. Следва да бъде заличена цялата т. 3.2:

„3.2. Срокът за изграждане на новия енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“ е до 31.05.2009 г. Срокът за започване на лицензионната дейност е в съответствие с нормативно установените процедури за разрешаване на осъществяването ѝ. Срокът за изграждане и за започване на лицензионната дейност може да бъде удължен при условията на действащото законодателство“.

4. Следва да бъде заличена цялата т. 5.1 и се преномерират следващите точки:

„5.1. Условия за изграждане на енергийния обект

5.1.1. През срока, определен в т. 3.2., лицензиантът е длъжен да изгради новия енергиен обект „Ко-генерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“ в съответствие с описанието на проекта, проектните и други условия, посочени в техническия проект на обекта (Приложение № 4), както и с финансовия модел към бизнесплана (Приложение № 2).

5.1.2. Изграждането на новия енергиен обект обхваща дейностите по проектиране, строителство, изпитване и въвеждане в експлоатация на основните и спомагателните съоръжения на централата.

5.1.3. Условията на лицензията не ограничават правата на лицензианта да сключва договори за изпълнение на проектирането, строителството, изпитването и въвеждането в експлоатация на новия енергиен обект и за строителен надзор. В тези случаи лицензиантът носи отговорността пред Комисията за спазване на условията за изграждането на новия енергиен обект.

5.1.4. Лицензиантът няма право без съгласието на Комисията да извършва промени по проекта и проектните условия, посочени в техническия проект, ако такива промени водят до изменение на основните технически и технологични характеристики на централата.

5.1.5. За изграждане на енергийния обект лицензиантът осигурява необходимите средства за инвестиции, обезпечаващи изграждането му съгласно бизнесплана, представляващ Приложение № 2, който включва инвестициите по години.

5.1.6. При изпълнение на дейностите по изграждането на новия енергиен обект лицензиантът е длъжен да спазва установените правила и технически изисквания за строителство по начин, който да осигурява надеждна и сигурна работа на съоръженията на централата при бъдещото производство на електрическа и топлинна енергия.

5.1.7. При сключването на договори с трети лица лицензиантът е длъжен да изисква изрично включването в тях на клаузи за спазване на правилата и нормите за здравословни и безопасни условия на труд от подизпълнителите.

5.1.8. Лицензиантът е длъжен да използва технологии, които изключват или ограничават рисковете от трудови злоупотреби и подобряват хигиената и условията на труда.

5.1.9. Преди въвеждане в търговска експлоатация на новия енергиен обект лицензиантът е длъжен да подаде заявление до Комисията за разрешаване започването на лицензионната дейност чрез този обект, като представи разрешение за ползване на строежа по ЗУТ и другите посочени в Наредбата документи.“

5. В допълнение спрямо посоченото в заявлението на лицензианта, във връзка с горните изменения, от досегашната т. 5.11. „Приложения“ следва да отпадне т. 4:
„4. Приложение №4 - Технически проект за изграждане на нов енергиен обект „Когенерационна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия с електрическа мощност 4,860 MW и топлинна мощност 4,698 MW“.

6. Във връзка с промените наименования на Комисията и на лицензианта, както и с настъпилите изменения в цитирани в лицензията нормативни актове, е необходимо да се извършат следните промени в текстовата част на лицензията:

6.1. В т. 1. „Определения и приложения“, досегашната т. 1.1.4. *“Наредбата” е Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката (обн. ДВ, бр. 53 от 2004 г., изм. бр. 78 от 2005 г., изм. бр. 11 от 2008 г.) с всички последващи изменения и допълнения;*“

следва да добие вида:

„1.1.4. “Наредбата” е Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (обн. ДВ. бр. 33 от 2013 г.) с всички последващи изменения и допълнения;“

6.2. В т. 1. „Определения и приложения“, досегашната т. 1.1.6. *“Комисията” е Държавната комисия за енергийно и водно регулиране;*

следва да добие вида:

„1.1.6. “Комисията” е Комисията за енергийно и водно регулиране;“

6.3. В т. 1. „Определения и приложения“, досегашната т. 1.1.7. *“Лицензиантът” е „Далкия-Варна” ЕАД със седалище и адрес на управление: Република България, гр. Варна, район Младост, ж.к. „Възраждане”, бул. „Янош Хуняди” № 5, ЕИК 103195446;*

следва да добие вида:

„1.1.7. “Лицензиантът” е „Веолия Енерджи Варна” ЕАД със седалище и адрес на управление: Република България, гр. Варна, район Младост, ж.к. „Възраждане”, бул. „Янош Хуняди” № 5, ЕИК 103195446;“

6.4. В т. 1. „Определения и приложения“, в т. 1.1.12. и навсякъде в текста на лицензията думата *„Потребител”* следва да се замени с *„Клиент”* в съответствие с променената терминология в ЗЕ.

6.5. В т. 1. „Определения и приложения“ в изброените нормативни актове се заличават изрично цитираните изменения и допълнения.

6.6. Текстът на т. 5.3.1. *Лицензиантът осъществява дейността по лицензията съгласно бизнес план, съставен в съответствие с изискванията на Наредбата и указанията на Комисията, за срок не по-кратък от 5 (пет) години и представен за одобряване от Комисията.*

следва да добие вида:

5.2.1. Лицензиантът осъществява дейността по лицензията съгласно бизнес план, съставен в съответствие с изискванията на Наредбата и указанията на Комисията, за срок до 5 (пет) години и представен за одобряване от Комисията.

6.7. Текстът на т. 5.3.4. *Всеки последващ бизнес план се съставя и представя от Лицензианта за одобряване в Комисията не по-късно от 6 (шест) месеца преди изтичането на срока на предходния бизнес план.*

следва да добие вида:

5.2.4. Всеки последващ бизнес план се съставя и представя от Лицензианта за одобряване в Комисията не по-късно от 3 (три) месеца преди изтичането на срока на предходния бизнес план.

6.8. Текстът на т. 5.5.1. *Лицензиантът упражнява лицензионната дейност при прилагане на регулирани цени – утвърдени или определени с решение на Комисията, при условията и по реда на ЗЕ, подзаконовите актове по прилагането му, указанията на Комисията за формата и съдържанието на информацията, необходима за целите на ценообразуването на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство, и правилата на Единната система за счетоводно отчитане за целите на*

регулирането. Решенията на Комисията са Приложение № 3 от лицензията. следва да добие вида:

5.4.1. Лицензиантът упражнява лицензионната дейност при прилагане на цени, съгласно изискванията на ЗЕ, подзаконовите актове по прилагането му, указанията на Комисията за формата и съдържанието на информацията, необходима за целите на ценообразуването на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство, и правилата на Единната система за счетоводно отчитане за целите на регулирането. Решенията на Комисията са Приложение № 3 от лицензията.

7. Приложение № 1 към лицензията – „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“ следва да бъде изменено в съответствие с представената от дружеството техническа информация.

Изказвания по т.1.:

Докладва Ю. Ангелова. Подаденото от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД заявление е на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката и е по искане на самия лицензиант. Заявлението е във връзка с изменението на инсталираната електрическа и топлинна мощност в централата, което води до изменение на Приложение № 1. Това е във връзка с въвеждане в експлоатация на основни съоръжения – нов водогреен котел № 1 и когенератор № 5, който ще бъде заместваща мощност, както и увеличената мощност на когенератор № 1 и когенератор № 2 (след извършена реконструкция). Предложено е да се актуализират текстове от лицензията, които представляват условия, поставени с изменението от 2008 г. - изграждане на енергиен обект, включващ когенератори за производство на топлинна и електрическа енергия с определена електрическа мощност от 4,86 и 4,698. Това вече е изпълнено и дружеството настоява да се коригират текстовете на лицензията. Името на дружеството на което е издадена лицензията е „Далкия Варна“ ЕАД. Ще бъде актуализирано и името на Комисията. В доклада подробно са описани новите текстове, които трябва да бъдат коригирани, както и отпадащите текстове. Относно правната част на доклада. Дружеството е изпълнило изискванията на чл. 65 от Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката. Заявлението е допустимо за разглеждане и е подадено на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката по искане на самия лицензиант. Изменението на лицензията е само в частта, която е свързана с енергийния обект и не води до изменение на нейния вид. Това означава, че дружеството ще продължи да извършва дейността по производство на електрическа и топлинна енергия. Съгласно чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 4 от Наредбата, лицензията съдържа наименованието на държавния орган, който е коригиран. Интересен момент е, че с изменението от месец май 2018 г. на Закона за енергетиката новата ал. 3 на чл. 127 позволява при извършване на техническа реконструкция или изграждане на заместващи мощности (каквото е и този случай), с цел изпълняване осигуряване на задължението за непрекъснатост и качество на топлоснабдяването, да не се прилага ограничението изгражданите мощности, изгарящи природен газ над 5 МВ да бъдат комбинирани, което всъщност е причината в момента да се разглежда това заявление. Направен е извод, че това е допустимо и всичко е представено точно от дружеството. От техническата част е видно, че от извършваните през 2005 г., 2008 г. и 2011 г. изменения са изведени когенераторите и драстично е намаляла топлинната мощност в резултат на извеждане на стари водогрейни котли. Новият котел от около приблизително 20 МВ ще работи само през отоплителния сезон, т.е. около 4000 часа, за да може отоплението на гр. Варна да бъде нормално. Новият когенератор ще работи само по време на аварии и планови ремонти. В резултат на всички реконструкции и въвеждане в експлоатация на малкия когенератор и увеличената мощност промяната на електрическата мощност е от 9,236 МВ на 11 и 18 МВ, а на топлинната – от 26 МВ на 47,21 МВ. В икономическата част на доклада подробно е описано какви разходи са извършени от дружеството. Общата стойност на разходите за реконструкция и придобиване е 3 662 369 лв. Направен е финансов анализ и Комисията е запозната с него от доклада за регулаторния преглед. Посочени са всички изменения,

които ще настъпят в текста на лицензията. Изготвено е приложение № 1, което е представено на Комисията, за да се запознае с него.

А. Йорданов каза, че иска да помоли някой от работната група да прочете проекта на решение.

Ю. Ангелова прочете проекта на решение:

Предвид изложеното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация във връзка с чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката, работната група предлага на Комисията:

- 1. Да приеме доклада на работната група;*
- 2. Да насрочи открито заседание за разглеждане на подаденото заявление;*
- 3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството;*
- 4. Докладът, датата и часът на откритото заседание да бъдат публикувани на страницата на Комисията в Интернет.*

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид изложеното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация във връзка с чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно заявление от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия;
2. Насрочва открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за разглеждане на доклада по т.1 на 23.08.2018 г. от 10:00 ч.;
3. За участие в откритото заседание да бъдат покани лицата, представляващи „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, или други, упълномощени от тях представители на дружеството;
4. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Пенка Трендафилова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Пенка Трендафилова - за и Димитър Кочков - за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-709 от 10.08.2018 г. относно **Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило писмо с вх. № Е-13-210-5 от 16.04.2018 г. от изпълнителния директор на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) относно подписване и присъединяване на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) към Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Р България и Р Македония

(Меморандума). КЕВР е уведомена, че Меморандумът е подписан от БНЕБ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД), Енергийната регулаторна комисия на Р Македония (РКЕ) и Македонския електропреносен системен оператор (МЕПСО). Посоченото писмо е във връзка с проведена на 12.04.2018 г. среща с участие на представители на Министерство на енергетиката на Р България, Министерство на икономиката на Р Македония, БНЕБ ЕАД, ЕСО ЕАД, МЕПСО, РКЕ, КЕВР, Секретариата на Енергийната общност (ЕО) и други.

В Комисията е постъпило и писмо с вх. № Е-13-210-5 от 07.08.2018 г. от представителите на Управляващия комитет на проекта за свързване на пазарите на електрическа енергия „ден-напред“ на Р България и Р Македония, конституиран на проведена на 01.06.2018 г. среща, с участието и на представители на КЕВР. С писмото Комисията е приканена да отговори на поканата за подписване на Меморандума и да се включи в работата по проекта. Отправено е искане, в случай, че Комисията не подкрепи проекта, това да бъде изразено недвусмислено с оглед преструктуриране на представителството на българските институции.

Предвид горното, е приложен подписаният Меморандум на английски език, както и превод на български език от БНЕБ ЕАД.

Целите на сътрудничеството са посочени в Част I на Меморандума. Посочва се, че в съответствие с Третия енергиен либерализационен пакет Европейският съюз (ЕС) и договарящите страни от ЕО, част от които е Р Македония, споделят един и същи целеви модел на пазара на едро на електрическа енергия и са поели задължение да либерализират, дерегулират и интегрират своите енергийни пазари. Правната и регулаторна рамка за постигането на това е установена чрез Третия енергиен пакет и мрежовите кодекси, които определят целите за изпълнение. Една от важните стъпки за постигане на тази цел е установяването и интегрирането на организирани пазари на електрическа енергия „ден-напред“.

На провела се на 27.08.2015 г. в гр. Виена, Р Австрия среща на страните от Западните Балкани страните са взели решение да създадат регионален енергиен пазар чрез създаване на енергийни борси и регионален балансиращ пазар. Страните от Западните Балкани са поканили Секретариата на ЕО да поеме инициативата да развие проекта за регионален енергиен пазар. В този контекст страните са подписали т. нар. Меморандум за разбирателство на Западните Балкани 6 за развитие на регионалния пазар на електрическа енергия и са създали рамка за бъдещо сътрудничество.

По този начин страните са се ангажирали да интегрират пазара на електрическа енергия чрез свързване на съответните им организирани пазари за „ден-напред“. Важна стъпка в постигането на интеграцията на организирани електроенергийни пазари „ден-напред“ на страните от Западните Балкани в паневропейския пазар е свързването със съседните пазари на държавите-членки на ЕС. Меморандумът визира като първа стъпка свързването на македонския пазар „ден-напред“, който все още предстои да бъде установен с българския пазар „ден-напред“.

Страните по Меморандума признават необходимостта от създаване на хармонизирани и интегрирани пазарноосновани механизми за управление на трансгранични енергийни потоци и функциониране на цялата верига на стойността, свързана с функционирането на електроенергийния сектор. За Р Македония и Р България тази необходимост е свързана със създаване на една и съща взаимосвързана и синхронизирана мрежа, определяща съответните пазарни структури, изискваща недискриминационно участие на пазара с цел осигуряване на дългосрочна устойчивост на електроенергийната индустрия, достъпни цени за крайните клиенти и адекватни инвестиции. Въз основа на изложеното, страните по Меморандума се съгласяват да си сътрудничат за постигането на функциониращ, взаимосвързан и интегриран вътрешен европейски енергиен пазар.

Според Меморандума, посочената цел следва да бъде постигната чрез интегриране на националните пазари на електрическа енергия на едро „ден-напред“ чрез свързване на

организираните пазари, прилагане на целевия модел на ЕС за имплицитно разпределение на трансгранична преносна способност, използване на общоевропейски решения и добри практики.

Следва да се има предвид, че настоящият Меморандум се допълва от Меморандум за разбирателство относно свързването на пазарите за електроенергия „ден-напред“ на Р Македония и Р България, подписан от министъра на икономиката, съответно министъра на енергетиката на двете страни.

В Част II са представени общите цели на Меморандума. Страните изразяват намерение съвместно да развиват пазарната интеграция чрез организиране на свързаност на пазарите „ден-напред“ посредством имплицитно разпределение на трансграничните преносни способности за ден напред на общата им граница. Това намерение за сътрудничество ще се реализира в съответствие с целевия модел ден напред за управление на претоварването като стъпка за присъединяването към мултирегионално обединение на пазарите. Страните считат, че най-подходящият модел за управление на претоварването е този, базиран на разпределение на свободната преносна способност за междусистемен пренос (ATC allocation).

Във връзка с горното, страните по Меморандума се ангажират да изпълнят проекта на Програмата за интеграция на пазарите „ден-напред“ на Западните Балкани 6, която съвместно подписват и която представлява основата за стартиране на проекта за свързване на пазарите между България и Македония, а именно WB6.A1.C05 „Македония – България Проект за обединяване на пазарите“.

Следва да се обърне внимание на ангажиментите, които регулаторните органи на двете страни поемат по силата на Меморандума, а именно:

Регулаторните органи на двете държави се ангажират да наблюдават и подкрепят инициативата за свързване на пазарите „ден-напред“, да наблюдават развитието на техническите въпроси на регулаторно ниво и да използват правомощията си за оказване на подкрепа на операторите на преносните системи и пазарните оператори, с оглед те да постигнат ефективно и своевременно определена цел. Регулаторните органи на двете страни също така се ангажират да предприемат действия по хармонизирането на хоризонталните законови актове, в частност да измени ДДС, обществени поръчки, митнически задължения или регистриране на предприятия, когато се прилагат по отношение на пазарите на електрическа енергия, с цел премахване на бариерите за навлизане на пазара или нарушаване на конкуренцията. По този начин регулаторните органи се ангажират да създадат съвместна работна група, която ще бъде отговорна за координирането на регулаторния надзор, разработването на съвместни изявления и постигането на съвместни решения за изпълнението на тази инициатива.

Организацията на сътрудничеството се съдържа в Част III. Страните се задължават, за изпълнение на целите на Меморандума да създадат органи, както следва:

- Project Steering Committee (PSC) – група от високопоставени представители на националните регулаторни органи, операторите на преносни системи и борсовите оператори, с делегирани права за взимане на решения, която ще наблюдава и подкрепя общия прогрес и успешното разработване, внедряване и свързването на пазарите „ден-напред“ на Р Македония и Р България;

- Project Team – екип, състоящ се от представители на националните регулаторни органи, операторите на преносни системи и борсовите оператори, чийто дейности по проекта ще бъдат допълнително дефинирани и който ще докладва месечно на PSC;

- съответни работни групи за специфични дейности, като технически, търговски, правни, регулаторни и оперативни въпроси, които ще се определят в съответствие с нуждите на проектния екип.

Друг важен въпрос е осигуряването на необходимите ресурси за изпълнение на поставените цели. В тази връзка страните по Меморандума се съгласяват:

- да предоставят и използват необходимите човешки и технически ресурси;
- да покрият всички индивидуални разходи за всеки от своите участници в

проекта (напр. разходи за персонал и командировъчни, разходи за конфигуриране на собствени информационни системи, разходи за достъп до данни и други), освен ако приносът на участниците не бъде определен като общ за проекта;

– споделянето и/или възстановяването на общите разходи следва да бъде определено и съгласувано в отделни документи.

Подготвителните стъпки и експертните дейности на екипа по проекта следва да се организират по начин, който осигурява създаването на свързани пазари на електрическа енергия „ден-напред“ до второто тримесечие на 2019 г., при условие на предходно стартиране на пазара ден напред в Р Македония.

Меморандумът предвижда също страните да финализират своевременно всички необходими споразумения за осъществяването на пазарното свързване между Р Македония и Р България в тази времева рамка. Тези споразумения обхващат, но не се ограничават само до оперативни процедури, използване на активите на ценовото свързване на регионите (по-специално алгоритъм за оптимизация EUPHEMIA), финансови задължения и сетълмент, общи и индивидуални отговорности, както и задължения за мониторинг, публикуване и докладване. В тази връзка като възможен вариант за осигуряване на договорна яснота относно начина на изпълнение на тази инициатива се предвижда рамково споразумение, което да очертава всички области и необходимите договорни отношения, които следва да бъдат обхванати от последващите споразумения.

Според Меморандума, от него не могат да произтекат никакви законови права и задължения.

Изказвания по т.2.:

Докладва П. Младеновски. В КЕВР е постъпило писмо от 16.04.2018 г. от изпълнителния директор на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД относно подписване и присъединяване на Комисията за енергийно и водно регулиране към Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Р България и Р Македония (Меморандума). КЕВР е уведомена, че Меморандумът е подписан от БНЕБ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, Енергийната регулаторна комисия на Р Македония (РКЕ) и Македонския електропреносен системен оператор (МЕПСО). Посоченият Меморандум е допълнен с допълнителен меморандум, който е подписан от министъра на икономиката на Р Македония и министъра на енергетиката на Р България. КЕВР е уведомена, че на 12.04.2018 г. е проведена среща с участие на представители на Министерство на енергетиката на Р България, Министерство на икономиката на Р Македония, БНЕБ ЕАД, ЕСО ЕАД, МЕПСО, РКЕ, КЕВР, Секретариата на Енергийната общност (ЕО) и други. Представителят на КЕВР е декларирал, че Меморандумът ще бъде подписан след приемане на решение от Комисията. В Комисията е постъпило ново писмо от 07.08.2018 г. от представителите на Управляващия комитет на проекта за свързване на пазарите на електрическа енергия „ден-напред“ на Р България и Р Македония. С писмото Комисията е приканена да отговори на поканата за подписване на Меморандума и да се включи в работата по проекта. Отправено е искане, в случай, че Комисията не подкрепи проекта, това да бъде изразено недвусмислено с оглед реструктуриране на представителството на българските институции. Меморандумът е подробно описан в доклада. В съпровождащите го документи Меморандумът е представен на английски език и подписан. В Част I от Меморандума се дефинират целите на сътрудничество. Посочва се, че с целите на Третия енергиен либерализационен пакет на Европейският съюз (ЕС) договарящите страни от ЕО, част от които е Р Македония, споделят един и същи целеви модел на пазара на едро на електрическа енергия и са поели задължение да либерализират, дерегулират и интегрират своите енергийни пазари. На провела се на 27.08.2015 г. в гр. Виена среща страните от Западните Балкани са взели решение да създадат регионален енергиен пазар чрез създаване на енергийни борси и регионален балансиращ пазар. Страните от Западните Балкани са поканили Секретариата на ЕО да поеме инициативата да развие проекта за регионален енергиен пазар. В този контекст страните са подписали т.

нар. Меморандум за разбирателство на Западните Балкани за развитие на регионалния пазар на електрическа енергия и са създали рамка за бъдещо сътрудничество. Според Меморандума, посочената в Част I цел следва да бъде постигната чрез интегриране на националните пазари на електрическа енергия на едро „ден-напред“ чрез свързване на организирани пазари, прилагане на целевия модел на ЕС за имплицитно разпределение на трансгранична преносна способност, използване на общоевропейски решения и добри практики. В Част II са представени общите цели на Меморандума. Страните по Меморандума се ангажират да изпълнят проекта на Програмата за интеграция на пазарите „ден-напред“ на Западните Балкани, която съвместно подписват и която представлява основата за стартиране на проекта за свързване на пазарите между България и Македония, а именно WB6.A1.C05 „Македония – България Проект за обединяване на пазарите“. Регулаторните органи на двете държави се ангажират да наблюдават и подкрепят инициативата за свързване на пазарите „ден-напред“, да наблюдават развитието на техническите въпроси на регулаторно ниво и да използват правомощията си за оказване на подкрепа на операторите на преносните системи и пазарните оператори, с оглед те да постигнат ефективно и своевременно определена цел. Регулаторните органи на двете страни също така се ангажират да предприемат действия по хармонизирането на хоризонталните законови актове, в частност да измени ДДС, обществени поръчки, митнически задължения или регистриране на предприятия, когато се прилагат по отношение на пазарите на електрическа енергия, с цел премахване на бариерите за навлизане на пазара или нарушаване на конкуренцията. Регулаторните органи се ангажират да създадат съвместна работна група, която ще бъде отговорна за координирането на регулаторния надзор, разработването на съвместни изявления и постигането на съвместни решения за изпълнението на тази инициатива. Част III от Меморандума дефинира организацията на сътрудничеството:

- създаването на Project Steering Committee (PSC), който да включва високопоставени представители на националните регулаторни органи, операторите на преносни системи и борсовите оператори, с делегирани права за взимане на решения;

- създаване на Project Team – екип, състоящ се от представители на националните регулаторни органи, операторите на преносни системи и борсовите оператори, чийто дейности по проекта ще бъдат допълнително дефинирани и който ще докладва месечно на PSC;

- създаване на съответни работни групи за специфични дейности, като технически, търговски, правни, регулаторни и оперативни въпроси, които ще се определят в съответствие с нуждите на проектния екип.

Друг важен въпрос е осигуряването на необходимите ресурси за изпълнение на поставените цели. Комисията се съгласява да покрие всички индивидуални разходи за своите участници в проекта (напр. разходи за персонал и командировъчни, разходи за конфигуриране на собствени информационни системи, разходи за достъп до данни и други), освен ако приносът на участниците не бъде определен като общ за проекта. Според Меморандума, от него не могат да произтекат никакви законови права и задължения. Този проект е първи такъв, който би се осъществил в ЕС за свързване на пазарите на страна-членка със страна, която не е членка. Това е много важно. В момента при всяко обединение на пазарите се използва опитът и документите, които са създадени по проектите за обединение на пазарите в Западна Европа. Проектът за обединението на пазара на България и страна, която не е членка на ЕС ще постави основата и ще изгради цялата необходима документация, за да стане възможно евентуалното свързване на пазари между страни-членки и нечленки на ЕС. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 28 от Закона за енергетиката, работната група предлага на Комисията за енергийно и водно регулиране да обсъди следните решения:

1. Да приеме доклада на работната група;
2. Да приеме решение за присъединяване на Комисията за енергийно и водно регулиране към Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“

на Република България и Република Македония;

3. Да възложи на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да подпише Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

И. Иванов каза, че подкрепя становището по отношение на Меморандума. В същото време не е приемливо такъв документ четири месеца да отлежава В Комисията за енергийно и водно регулиране. И. Иванов каза, че няма да се спира на конкретните вини за забавянето. Това е документ за първото свързване на пазарите на една страна-членка на ЕС с една страна, която кандидатства да бъде член, но не е такъв. Това трасира пътя за създаването на регионална свързаност и регионален пазар. Съгласно Меморандума Комисията ще има съществени отговорности, защото ще участва в двата органа, които реално ще изпълняват изпълнението на целите на документа. По-късно КЕВР ще трябва да се произнесе и за определяне на конкретните участници от страна на Комисията. И. Иванов каза, че това е като първа лястовица за регионалното сътрудничество относно формата страна-член на ЕС и страна, която не е член.

Д. Кочков запита какъв е официалният език на Меморандума, на какъв език се подписва.

П. Младеновски каза, че е на английски език.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 28 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

2. Приема решение за присъединяване на Комисията за енергийно и водно регулиране към Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

3. Възлага на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да подпише Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Пенка Трендафилова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Пенка Трендафилова - за и Димитър Кочков - за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-697/10.08.2018 г. относно **писмо от Агенцията за енергетика на Република Сърбия за изразяване на становище от Комисията за енергийно и водно регулиране във връзка с подадено до регулаторния орган на Сърбия искане за освобождаване на нова газова инфраструктура съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило писмо с вх. № Е-04-00-66 от 17.07.2018 г. от Агенцията за енергетика на Република Сърбия (AERS) на основание чл. 288, ал. 9 от Закона за енергетиката на Република Сърбия и в изпълнение на член 36, параграф 4 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО, Директивата), адресирано и до унгарския регулаторен орган за енергия и комунални услуги (МЕКН) и Секретариата на енергийната общност (ECS). В писмото е направено искане КЕВР и МЕКН да се произнесат по въпроса дали и в каква степен предвидената за изграждане нова газова инфраструктура ще повлияе върху ефективността на газовия пазар. Повдигнати си въпроси относно прилагането на норми от европейското законодателство по отношение на този проект. Към писмото е представено приложение към искане за освобождаване на нова газова инфраструктура - проект на Правилник за разпределение на капацитет във Фаза „Наддаване“ (Binding open season procedure Rulebook), подадено в AERS от проектната компания Gastrans d.o.o Novi Sad (ГАЗТРАНС).

Във връзка с горното, с писмо с изх. № Е-04-00-66 от 19.07.2018 г. е изискано становище от оператора на българската газопреносна система „Булгартрансгаз“ ЕАД, който е представил отговор с писмо с вх. № Е-04-00-66 от 26.07.2018 г.

Въз основа на постъпилата информация е изготвен доклад с вх. № Е-Дк-697 от 1.08.2018 г., който е разгледан на закрито заседание на КЕВР. На заседанието е отбелязано, че след входирането на доклада са постъпили две писма с вх. № Е-04-00-70 и с вх. № Е-04-00-71 от 03.08.2018 г. от унгарския регулаторен орган, с които се предлага да бъде проведена тристранна среща между сръбския, унгарския и българския енергийни регулатори, която да бъде предшествана от двустранна телеконферендна връзка между регулаторите на България и Унгария. В тази връзка, с писмо с изх. № Е-04-00-66 от 03.08.2018 г. на КЕВР от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискана допълнителна информация за осигуряване на детайлни данни относно проекта с оглед оценка на неговото отражение върху пазара. Предвид изложеното, с решение по т. 4 от Протокол № 141 от 06.08.2018 г. на Комисията, разглеждането на доклада и проекта на становище до AERS е отложено с оглед събиране на допълнителна информация.

С писмо с вх. № Е-04-00-66 от 07.08.2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изисканата информация, като на 09.08.2018 г. в сградата на КЕВР е проведена неформална среща за обсъждане на постъпилото искане от AERS. Също така, с писмо с вх. № Е-04-00-73 от 09.08.2018 г., е постъпило становище от унгарския регулаторен орган МЕКН.

След проучване на постъпилите материали, се установи следното:

Република Сърбия е със статут на договаряща страна по Договора за създаване на Енергийна общност (ЕО), който предвижда създаването на интегриран енергиен пазар (електроенергия и природен газ) между Европейския съюз (ЕС) и договарящите страни, които не са държави-членки на ЕС. В писмото AERS посочва, че в сръбското законодателство са транспонирани разпоредби на Директива 2009/73/ЕО. Съгласно чл. 288, ал. 9 от Закона за енергетиката на Република Сърбия, решението за освобождаване на нова газова инфраструктура може да бъде прието въз основа на обмен на мнения с други страни, които са засегнати от изграждането на инфраструктура или с компетентни регулаторни органи.

В писмото AERS уведомява КЕВР, МЕКН и ECS, че на 29.06.2018 г. проектната компания ГАЗТРАНС е представила на AERS Приложение към искането за освобождаване на нова газова инфраструктура, в съответствие с чл. 288 от Закона за енергетиката на Република Сърбия. Според сръбския регулаторен орган, представянето на това допълнително приложение към Предварителното искане на ГАЗТРАНС от 02.02.2018 г. за освобождаване от правилата за достъп е условието, необходимо на AERS да започне комуникация с унгарския и българския регулаторни органи, както е било договорено на среща на ECS във Виена на 20.06.2018 г. С приложението ГАЗТРАНС е поискало неговата

бъдеща нова газова инфраструктура да бъде освободена от правилата за достъп на трети страни за период от 20 години. В приложението ГАЗТРАНС е отправил искане обхватът на освобождаване от правилата за достъп на трети страни да бъде, както следва:

- 88 % от целия наличен капацитет на новата газова инфраструктура да бъде като приоритетен капацитет, разпределен за неговите акционери и техните филиали (първи етап-приоритет при разпределението). Този обхват на капацитета заявителят счита за минимален с оглед осигуряване икономическата жизнеспособност на инвестицията, тъй като резултатите от необвързващата фаза са показали скромнен интерес от други трети страни. В случай че на тези страни бъде разпределен целият поискан капацитет в необвързващите им оферти, това не би гарантирало реализацията на планираната инвестиция;

- във втория етап на разпределение на капацитет, ГАЗТРАНС планира да предложи на всички трети страни останалите 12 % от целия капацитет, след като завърши приоритетното разпределение за акционерите;

- в третия етап на разпределение, ако тези 12 % не са продадени на трети лица, ГАЗТРАНС ще предложи на своите акционери и техните партньори да имат правото да си поделят оставащия капацитет пропорционално, но до достигане на лимита на обвързващите им оферти. В този случай те може да получат над 88 % от капацитета, имайки предвид, че минималният капацитет, посочен в техните обвързващи оферти, е разпределен още в първия етап на приоритетно разпределение;

- в четвъртия етап, ако остава капацитет след разпределянето в третия етап, всички останали капацитети трябва да се предлагат като краткосрочни продукти, в съответствие с правилата за регулиран достъп на трети страни, които ще се прилагат когато новата газова инфраструктура започне да функционира.

AERS посочва, че на срещата във Виена, на ГАЗТРАНС е препоръчано да информира „Булгартрансгаз“ ЕАД и унгарския оператор на преносна система FGSZ за метода на разпределение и да изпрати проекта на Правилник за разпределение във Фазата на наддаване. На 06.07.2018 г. ГАЗТРАНС е информирало AERS, че комуникира със съседните ОПС и че на 05.07.2018 г. е изпратило на двата съседни ОПС по електронна поща проект на Правилник за open season (открит сезон, открито запитване). Този правилник ГАЗТРАНС е подало в сръбския национален регулаторен орган (НРО), ведно с Приложението към искането за освобождаване.

С писмо с вх. № Е-04-00-66 от 17.07.2018 г. сръбският НРО изпраща проекта на Правилник на българския и унгарския НРО за информация. AERS счита, че ако предложеният метод за разпределение бъде приложен, както е разработен в проекта на правилник, възможните резултати от такова разпределение ще послужат най-добре на КЕВР и МЕКН за извършване на оценка дали и до каква степен новата инфраструктура, ако е освободена и построена на територията на Сърбия, може да повлияе на българския и унгарския пазари на природен газ.

AERS посочва, че ако се приеме искането на ГАЗТРАНС за освобождаване в пълен размер или частично, ще изпрати своето решение на ECS за преглед, в съответствие с решение на Съвета на министрите на Енергийната общност № 2011/02. След завършване на прегледа от ECS, преди да вземе окончателното си решение AERS е длъжен да вземе предвид мнението на ЕО в най-голяма степен, например ако препоръчва оттегляне или изменение на акта за освобождаване. В допълнение, в писмото на сръбския НРО са изложени неговите виждания по въпросите, повдигнати на срещата, проведена във Виена, като е изразена надежда, че това може да помогне за изясняване на начина на сътрудничество, както и за някои регулаторни особености. Счита, че това е от съществено значение с оглед фокусиране върху ключови въпроси в процедурата, поради което приканва КЕВР и МЕКН да имат предвид следното:

Съгласно чл. 288, ал. 5 и ал. 9 от сръбския Закон за енергетиката се прилага член 36, параграф 4 от Директива 2009/73/ЕО. В съответствие с европейското законодателство и практиките на ЕС, в случай на освобождаване, Законът за енергетиката на Република

Сърбия предвижда различни задължения на AERS в зависимост от териториалния обхват на освобождаването. ГАЗТРАНС планира да изгради нова газова инфраструктура на територията на Република Сърбия, ако бъде освободено от правилата за достъп на трети страни. В същото време, акционерите и филиалите на ГАЗТРАНС не планират да подадат искане за освобождаване или за изграждане на големи инфраструктурни проекти в Унгария и в България, поради което AERS не намира основание в сръбския енергиен закон и в Директива 2009/73/ЕО да бъде създадена регулаторна комисия, която съвместно да оцени конкретното искане за освобождаване на инфраструктура. Счита, че такова сътрудничество е предвидено за инфраструктура, която да бъде изградена на територията на две или повече страни, като в този случай се подава искане за освобождаване във всяка една от тях. AERS посочва, че новата газова инфраструктура ще се намира само на територията на Сърбия, поради което има изключителната компетентност да вземе решение за освобождаване. В този процес сръбският НРО има също и задължение да се консултира с всички национални регулаторни органи на страните, върху чиито пазари новата инфраструктура може да има въздействие.

Във връзка с горното в писмото AERS посочва, че като част от *съгласуването между сръбския и унгарския НРО*, се опитва да постигне общо разбиране по някои трансгранични аспекти между двете държави, които са от значение в контекста на проекта. В тази връзка, AERS е изложил своето становище по повдигнатите на срещата във Виена въпроси относно:

1. Регулаторния режим на сръбско-унгарската точка на междусистемно свързване:

В тази връзка AERS посочва, че до момента Енергийната общност не е взела решение за въвеждане на Регламент (ЕС) 2017/459 за създаване на Мрежови кодекс за механизмите за разпределение на капацитет в газопреносни системи (NC CAM) в законодателството на ЕО. Поради изложеното AERS счита, че разпоредбите на NC CAM не се прилагат на територията на Република Сърбия, но дори ако този мрежови кодекс е въведен в Република Сърбия, разпоредбите му няма да се прилагат за точките на междусистемно свързване между Република Унгария и Република Сърбия. Това е така, защото NC CAM в момента се прилага само за точките на междусистемно свързване между две държави-членки, а не между държава-членка и трета страна, а страните-членки на ЕО се считат за трети страни спрямо държавите-членки на ЕС. Предвид твърденията на МЕКН в проведените срещи, че унгарското законодателство изисква прилагането на NC CAM в точката на взаимно свързване, AERS е отправило молба до унгарския НРО да посочи съответните разпоредби от унгарското законодателство.

2. Пазарния тест:

AERS посочва, че проектът ще създаде първата по рода си връзка между българската и унгарската газопреносни системи. Въз основа на констатациите от доклад за пазарния тест сръбският НРО изразява мнение, че изпълнението на проекта не би имало съществено влияние върху унгарската газопреносна система.

В допълнение, AERS излага следните аргументи по отношение на приложимото право относно проекта:

Макар в регулаторната рамка да съществуват различия, когато операторите на свързващи газопроводи предлагат търговски услуги с различен обхват и продължителност, тези различия не са забранени, като другите технически оперативни изисквания остават в съответствие с най-добрите практики в индустрията.

Мрежовите кодекси, приети от ЕС в рамките на Третия енергиен пакет, особено NC CAM и Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (NC TAR), все още не са приети в ЕО. Основните правни норми за освобождаване от правилата за достъп на трети страни на нова инфраструктура са определени в правото на ЕО и са въведени в сръбския Закон за енергетиката, с цел ограничено предоставяне на специален режим за търговски преносни услуги, ако всички предписани условия по член 36 от Директива 2009/73/ЕО за освобождаване са изпълнени. AERS посочва, че дори и в случай,

че мрежовите кодекси са в сила в Сърбия, те биха се прилагали само с оглед освобождаване на проекти, доколкото разпоредбите на кодексите не са в противоречие с предоставеното освобождаване. В тази връзка AERS се е позовал на т. 7 от преамбюла на NC SAM, съгласно която: „За да се даде възможност на ползвателите на мрежата да се възползват от хармонизирани във възможно най-голяма степен механизми за разпределяне на капацитет на един интегриран пазар, настоящият регламент следва да се прилага за неосвободения от изискванията капацитет в големите нови инфраструктури, които са получили освобождаване от член 32 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, доколкото прилагането на настоящия регламент не пречи на това освобождаване и като се взема предвид особеното естество на междусистемните газопроводи при групиране на капацитет.“. В този смисъл се цитира т. 9 от преамбюла на NC TAR, съгласно която: „Настоящият регламент следва да е приложим за неосвободената част от големи нови инфраструктури, които съгласно член 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета са получили освобождаване от член 41, параграфи 6, 8 и 10 от посочената директива. В случаи, в които специфичният характер на междусистемните газопроводи е признат на европейско равнище чрез освобождаване в съответствие с член 36 от Директива 2009/73/ЕО или по друг начин, националните регулаторни органи следва да имат правото да предоставят изключение от изискванията на настоящия регламент, които биха могли да застрашат правилната експлоатация на тези междусистемни газопроводи.“. В този смисъл е позоваването на т. 8, изречение второ от преамбюлната част на Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (NC BAL): „Настоящият регламент не се прилага за неосвободения капацитет в големи нови инфраструктури, които са освободени от изискванията на член 32 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета или на предишния член 18 от Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, доколкото прилагането на настоящия регламент не засяга такова освобождаване. Настоящият регламент следва да се прилага, като се взема предвид специалният характер на междусистемните газопроводи.“.

Според AERS, след като горесцитираните мрежови кодекси бъдат приети от ЕО и се въведат в Република Сърбия, същите следва да се прилагат само върху инфраструктура, която работи при регулирани условия и за нова инфраструктура на ГАЗТРАНС, но само до степен на капацитета, който не подлежи на режим на освобождаване от правилата за достъп на трети страни. Обхватът на приложение на мрежовите кодекси остава същият и в случаите, когато съседен регулаторен орган подпише съвместна декларация, с която се задължава да прилага мрежовите кодекси относно трансграничното взаимно свързване с договарящи страни, като Сърбия.

Следва да се има предвид, че към постъпилото писмо от AERS не са приложени никакви данни и документи относно техническите и финансовите параметри на проекта, които обаче имат съществено значение с оглед преценка за ефекта на предвидената за изграждане нова газова инфраструктура върху пазара на природен газ. Представен е само проект на Правилник за разпределение на капацитет във Фаза „Надаване“ - приложение към подаденото искане за освобождаване съгласно член 36 от Директива 2009/73/ЕО, въз основа на който се установи, че ГАЗТРАНС е 100% дъщерно дружество на „Южен поток Сърбия“, съвместно предприятие на „Газпром трансгаз Краснодар“ (51%) и „ЈР Сърбиягаз“ АД (49%), регистрирано по сръбското законодателство, с предмет на дейност разработване, проектиране, инженеринг, финансиране, придобиване, изграждане, притежаване и експлоатация на междусистемен газопровод на територията на Република Сърбия, между българската и унгарската газопреносни системи. ГАЗТРАНС е подало на 2 февруари 2018 г. до AERS искане за освобождаване от: разпоредби за отделяне; регулирани тарифи; достъп на трети страни, включително срокове и условия. С решението си от 9 февруари 2018 г. AERS е поискало от ГАЗТРАНС да предостави проект

на правила за разпределение на капацитета и в тази връзка е посочено, че Правилник за разпределение на капацитет във Фаза „Наддаване“ съдържа такива правила за разпределение на капацитета. Според проекта на Правила, поканени да представят обвързващи оферти за резервиране на капацитета, са всички заинтересовани страни, включително и спонсорите, които са участвали в незадължителната фаза на пазарния тест. Като минимален капацитет на спонсорите е дефиниран капацитет за пренос на газ, предоставен приоритетно на спонсорите, представляващ до осемдесет и осем процента (88%) от общия наличен капацитет. Спонсори означава „Южен поток Сърбия“ АД, неговите акционери и съдружници на всеки такъв акционер.

Предвидено е обвързващата процедура „Открит сезон“, чрез която ще се оцени окончателният пазарен интерес въз основа на получените обвързващи оферти на участниците в търга, да се проведе от 17 октомври 2018 г. до 30 ноември 2018 г. Предлагащите капацитетни продукти са на база твърд дългосрочен капацитет и търговски реверсивен капацитет. Участниците могат да резервират капацитет по отношение на всяка входна и изходна точка. Изисква се участниците да сключат Споразумение за транспортиране на газ за всяка входна и изходна точка, на която им е предоставен капацитет. Съдържат се и правила относно тарифния модел, като тарифата се определя, за да се осигури финансовата жизнеспособност на проекта и целевата рентабилност на спонсорите.

Съгласно концепцията за разпределение на капацитет, първо се извършва разпределение на спонсорите на ГАЗТРАНС, като са включени правила за разпределение при заявяване от спонсорите на капацитет, по-голям, равен или по-малък от минималния капацитет, запазен за тях. Следващият етап е разпределение на трети страни, в рамките на оставащия капацитет, дефиниран като капацитет само за трети страни, т.е. преносния капацитет равен на общия наличен капацитет, намален с капацитета на спонсорите и със задължителния краткосрочен капацитет, ако има такъв. Предвидена е възможност и за увеличаване на капацитета, след пропорционалното разпределение на капацитет в полза на спонсорите, като капацитетът на спонсорите може да бъде увеличен, ако има наличен допълнителен капацитет след разпределяне на капацитет на третите страни. Според последния етап на разпределение, всеки оставащ наличен капацитет се предоставя след датата на въвеждане в търговска експлоатация като краткосрочен капацитет, т.е. с продължителност до 1 (една) година.

Становище на унгарския НРО относно регулаторната рамка на проекта за изграждане на газопровод, част от газов коридор България-Сърбия-Унгария:

Унгарският НРО МЕКН приветства развитието на новия транзитен маршрут, по който може да бъде доставян газ от Югоизточна Европа към Централна Европа. Счита, че новият търговски маршрут ще улесни диверсификацията на снабдяването с газ в региона, като освен руския природен газ през „Турски поток“, в бъдеще той може да отвори врата за вероятно развитие на доставките в района на Черно море от Азербайджан. Според МЕКН, новият газопровод ще отвори нови възможности за търговия и между транзитните страни. На основата на опита си с други съседни страни, унгарският НРО е уверен, че новият междусистемен газопровод ще допринесе за по-ефективни газови потоци, по-добро използване на съществуващата мрежа и по-ефективни действия за балансиране.

Унгарският НРО посочва, че новият газопровод ще има значителен ефект върху функционирането на газовия пазар в Унгария. На първо място, поради размера на очаквания капацитет на унгарската граница, газовите потоци от новия газопровод могат лесно да покрият нуждите от внос на Унгария. На второ място, структурата на собственост на новия проект означава, че вече доминиращият търговец ще има почти изключителен достъп до по-голям капацитет. Според МЕКН, тъй като обемът на доставките през съществуващия украински и планирания сръбски междусистемен газопровод се контролира от „Газпром“, доминиращият пазарен играч ще притежава виртуално две-трети от входния капацитет към Унгария. Унгарският НРО допълва, че ако въвеждането в експлоатация на новия междусистемен газопровод доведе до

премаршрутиране на газовите потоци, транзитирани понастоящем през Украйна за Сърбия, някои активи от съществуващата унгарска система за пренос могат да станат „замразени“, а ще трябва да бъдат направени други инвестиции, за да се осигури поддържането на хидравличния баланс в унгарската система.

Предвид горното, МЕКН е загрижена за правилата за функциониране на новата транспортна инфраструктура в страните с добив, както защото те имат голямо влияние върху състоянието на конкуренцията на унгарския пазар, така и защото те могат да породят значителни изисквания за развитие на системата в Унгария.

В допълнение, унгарския НРО изразява следните притеснения относно искането за освобождаване, изпратено до AERS от ГАЗТРАНС:

„Газпром“, който се предвижда да бъде едновременно мажоритарен спонсор и собственик на новия транзитен маршрут в Сърбия, е поискал от AERS чрез ГАЗТРАНС освобождаване от изискванията на Директива 2009/73/ЕО, касаещи разделянето на собствеността. Според унгарския НРО, в случай, че не е гарантирано разделяне на собствеността, е необходимо да бъдат прилагани по-строги правила за експлоатация, за да бъде осигурен лесен и недискриминационен достъп, прозрачно ценообразуване, гъвкавост на продуктите и ефективно управление на претоварването, с цел да бъде избегнато потенциално възпрепятстване на пазара на природен газ. МЕКН изразява мнение, че нито предложеното искане за освобождаване от правилата за достъп на трети страни и за образуване на тарифите, нито проектът на Правилник за разпределение на капацитет във Фаза „Наддаване“ от процедурата Open season изпълняват тези условия. Посочва, че подобно освобождаване също така ще подкопае целта на цялата процедура Open season, тъй като спонсорите ще бъдат в състояние да подсигурият резервиране на капацитет така или иначе. Унгарският НРО отбелязва, че до настоящия момент не е получил документи, изясняващи подробно причините и икономическата обосновка на искането за освобождаване.

МЕКН изразява сериозни притеснения относно предложените пазарни правила и препоръчва на AERS да бъдат приложени пазарните правила на ЕС. Тъй като Унгария и България вече са членове на ЕС, а Сърбия кандидатства за членство (и е член на Енергийната общност), прилагането на съответните правила, съответстващи на законодателството на ЕС, е желателен и перспективен подход, независимо, че техническото прилагане на мрежовите кодекси още не е задължително в Сърбия. Унгарският НРО счита, че този подход ще допринесе за развитието на регионалния енергиен пазар и ще спомогне за търговията и свързаността между засегнатите страни. Правила, кореспондиращи с тези в съответните Мрежови кодекси, ще осигурят най-ефективно използване на новия газопровод. Правната рамка на ЕС, както е описана подробно в Мрежовите кодекси, осигурява правила, които са гъвкави, прозрачни и достатъчно ефективни, за да спомогнат дългосрочното резервиране на капацитет от големи търговци и в същото време да намалят техния разрушителен ефект върху пазара, като по този начин създават подходящ регулаторен режим за подкрепа на дългосрочните инвестиционни решения. По тази причина, МЕКН препоръчва да бъдат използвани правила, които се основават на процедурата за допълнителен капацитет, описана в NC SAM, тъй като тези правила изпълняват всички гореизложени изисквания и позволяват също така по-голямо количество капацитет да бъде отделен за малки търговци. Унгарският НРО подчертава, че резултатите от първия и втория европейски търгове за дългосрочен капацитет през 2017 и 2018 г. са показали, че тези правила са адекватни и не възпрепятства търговците да добият капацитет дори в големи количества. Поради тази причина, основната препоръка и предложение на МЕКН са да бъде изработена регулаторна рамка, колкото се може по-близка до регламентите на ЕС.

МЕКН отбелязва, че независимо от решението на AERS, необходимите капацитети в Унгария (и най-вероятно и в България) ще бъдат изградени и предложени на мрежовите ползватели без освобождаване по смисъла на чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО. В тази връзка счита, че прилагането на Мрежовите кодекси не застрашава задълженията на

заинтересованите страни, при наличие на предвидима регулаторна среда.

Унгарският НРО отбелязва също, че успешна тръжна процедура може да бъде осъществена, само ако правилата за разпределение на капацитет и самият процес на разпределение на капацитет са хармонизирани по цялата дължина на проекта. В случай, че от двете страни на точка за междусистемно свързване (IP) бъдат използват различни механизми за разпределение, съчетаването на резервирания капацитет ще бъде проблемно. По тази причина, МЕКН изразява становище, че изработването на единни правила за процедурите, приложими на IP (и за предпочитане за всички съответни точки на междусистемно свързване) е от съществено значение за успешния процес на разпределяне на капацитет. В тази връзка, без хармонизация на тези правила, ако групирането на капацитетите не е възможно, то двупосочното използване на точките за междусистемно свързване Сърбия-Унгария ще срещне сериозни пречки. Унгарският НРО посочва, че според скорошно техническо предпроектно проучване, почти 6 млрд.м³/г. могат да бъдат доставени в посока от Сърбия към Унгария в точка за междусистемно свързване Kiskundorozsma без никакви неразумни инвестиции от унгарска страна, в случай на съществуващо надеждно налягане на входната точка в Унгария. МЕКН отбелязва, че съществуващият негрупиран капацитет може да бъде предлаган за максимален период от една година, съгласно съответните разпоредби на NC SAM, който се прилага в Унгария и от унгарската страна на точките за междусистемно свързване с трети държави.

МЕКН изразява и притеснения относно санкциите на САЩ, като в тази връзка счита, че новите транзитни газопроводи са изложени в по-голяма степен на заплахата да попаднат под санкции, отколкото развитието или разширяването на съществуващите газопроводи. Поради тази причина, унгарският НРО счита за необходимо избягването на привилегирован достъп до капацитетите на един доминиращ търговец. Посочва, че резервирането на капацитет в съответствие с правилата на NC SAM би позволило същия достъп до капацитет за пренос, като при действието на едни и същи правила за разпределение, няма да има потенциални негативни последствия от предварително определяне на капацитетите.

В заключение, унгарският НРО изразява позиция, че е в общ интерес на всички заинтересовани страни да бъдат провеждани търгове за капацитет с подходящи правила, санкции и гаранции, което може да бъде осигурено чрез прилагане на тръжна процедура за допълнителен капацитет.

Становище и допълнителна информация от „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с проекта за изграждане на нова газова инфраструктура на територията на Република Сърбия, част от газов коридор България-Сърбия-Унгария, и отражението му върху пазара във връзка с проектите за развитие на българската газопреносна система:

С писмо с вх. № Е-04-00-66 от 07.08.2018 г. е постъпило становище на „Булгартрансгаз“ ЕАД относно проект за изграждане на нова газова инфраструктура на територията на Република Сърбия, част от газов коридор България-Сърбия-Унгария. От писмото става ясно, че в резултат от получените заявки за добавен капацитет в рамките на Фази 1 и 2 от процедурата Open Season, българският ОПС е стартирал прединвестиционни проучвания за проект „Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“, който е включен и в Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2018/2027 г., одобрен от КЕВР с решение ДПРМ - 1 от 25.07.2018 г. В резултат от получените заявки в рамките на Фаза 2, доуточняваща информация от потенциални ползватели, както и проведени срещи със съседните оператори на газопреносни мрежи и проектни компании в Турция и Сърбия, „Булгартрансгаз“ ЕАД е определило прогнозните капацитети, които ще бъдат предложени на ангажиращата Фаза 3 от процедурата Open Season, планирана да бъде проведена от оператора в периода 17 октомври-31 декември 2018 г. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, проектът „Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“ се явява допълващ и неразделна част от концепцията за газов

хъб Балкан, като, съгласно резултатите от междинния доклад от провежданото към настоящия момент предпроектно проучване (ППП) за газов хъб Балкан, предпочитаният маршрут („Балкан 1“) на необходимата за изграждане на допълваща инфраструктура, планирана за етап 1 до голяма степен съвпада с горесцитирания проект за разширение на газопреносната инфраструктура. В тази връзка, операторът посочва, че проектът за разширение се вписва в концепцията за газов хъб „Балкан“ от гледна точка на инфраструктурата, която се предвижда да свърже планираните нови източници на газ в страната към 2020 г. с търсенето на добавен капацитет на целевите пазари в периода 2019-2039 г. (основно, по отношение на етап 1, това са пазарите на Сърбия, Унгария и Австрия.). В резултат от реализирането на допълващата инфраструктура на проекта „Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“ и за осъществяване на физическите потоци в резултат от заявките на ползвателите в рамките на Фаза 2 от процедурата Open Season, „Булгартрансгаз“ ЕАД предвижда да бъде използвана следната съществуваща и нова инфраструктура:

- от българо - турска граница до КС „Странджа“ - нов газопровод с дължина 11 км и работно налягане 7,5 МРа, като до съществуващата КС „Странджа“ се разполага ГИС „Странджа“ за търговско измерване;

- от КС „Странджа“ до КС „Нова Провадия“ - съществуваща инфраструктура с дължина 155 км и работно налягане 5,4 МРа, работеща в реверсивен режим. В района на КС „Лозенец“ се предвижда връзка с ГИС „Лозенец“;

- от КС „Нова Провадия“ до границата с Р. Сърбия нов газопровод с дължина 484 км, и работно налягане 7,5 МРа,

- две нови компресорни станции - КС „Нова Провадия“ в близост до съществуващата КС „Провадия“ и КС „Расово“ - разположена на около 400 км от КС „Провадия“.

Операторът посочва, че прогнозните инвестиционни разходи на проекта възлизат на (...) лева, без ДДС.

На база на заявките на потенциалните ползватели в неангажиращите фази, прогнозната калоричност на газа и техническите параметри на прединвестиционно ниво, уточнени от „Булгартрансгаз“ ЕАД със съседните оператори на газопреносни системи/проектни компании, във физическата посока на потока се очаква да бъдат налични следните технически капацитети:

- IP Странджа 2/Малкочлар

- с посока на физическия поток $TR > BG$ и

- с технически капацитет 567, 84 (GWh/д)/г или 54,6 (млн.м³/д)/г;

- IP Кирево/Зайчар

- с посока на физическия поток $BG > SR$ и

- с технически капацитет 395,20 (GWh/д)/г или 38,0 (млн.м³/д)/г.

В допълнение, българският ОПС уведомява, че на 12.07.2018 г. е участвал в среща с проектната компания ГАЗТРАНС, на която е било уточнено двете компании да си разменят обвързващите правила за провеждане на ангажиращите фази на процедурите Open Season (планирани и от двете компании за 17 октомври 2018 г.), с оглед тяхното максимално синхронизиране в интерес на потенциалните ползватели. Уточнено е и че планираната инфраструктура по отношение на общата бъдеща точка на междусистемно свързване ще има капацитет от 38,0 млн.м³/д (по-голям капацитет от първоначално планирания от 34,4 млн.м³/д), както и да обмислят възможността за сключване на Общо споразумение за развитие на мрежите (JDA) с оглед синхронизацията на строителството на планираните съседни инфраструктури. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че планира да изпрати първоначален проект на JDA през м. август 2018 г.

По отношение възможността за групиране на капацитета на бъдещата IP Кирево/Зайчар, както и във връзка с исканото от ГАЗТРАНС разрешение за освобождаване, включително по отношение изискването за предоставяне на достъп на трети страни, „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че е необходимо да са налице следните

предпоставки:

- да бъде предварително определен точен процент на неосвободената част от капацитета, който да бъде предложен в ангажиращата фаза, извън 10%, които следва да бъдат заделени за краткосрочни продукти;

- българският и сръбският регулатори да се произнесат с решение относно евентуално прилагане разпоредбите на NC CAM върху неосвободената част от капацитета, позволяващо групиране на неосвободената част.

„Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че ако искането на ГАЗТРАНС за освобождаване съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО бъде одобрено от AERS, в предстоящата процедура по разпределение на капацитет на междусистемните точки с Унгария и България по отношение на освободената част от капацитета следва да се предложи негрупиран капацитет.

Според българския ОПС, в случай, че регулаторните органи на България и Сърбия приемат решение за прилагане разпоредбите на NC CAM върху неосвободената част от капацитета (включително по отношение на задължението за групиране, задължението за предлагането на годишни продукти от 5 до 15 години, задължението за заделяне на минимум 10% за краткосрочни продукти, необходимостта от използване на уеб-базирана платформа за резервиране), това е възможно да представлява времева пречка за провеждането на ангажиращата фаза според планираните действия, по-специално за сръбската страна, която ще се нуждае от допълнително време, включително за транспониране на задълженията по NC CAM.

При анализ на изложените в писмото от AERS данни с оглед изразяване на становище от КЕВР следва да се вземат предвид следните факти:

В член 36 от Директива 2009/73/ЕО, която намира приложение в Република Сърбия чрез сръбския Закон за енергетиката, е предвиден специален ред за освобождаване на голяма нова газова инфраструктура от някои изисквания на Директивата. В член 36, параграф 1 от Директивата са предвидени условията, при които голяма нова газова инфраструктура, например междусистемни газопроводи, съоръжения за втечнен природен газ (ВПП) и съоръжения за съхранение, при искане може да бъде освободена за определен период от време от разпоредбите на членове 9, 32, 33 и 34 и член 41, параграфи 6, 8 и 10, съдържащи изисквания за отделяне на газопреносни системи и оператори на газопреносни системи, осигуряване на достъп на трети страни, достъп до съоръжения за съхранение, достъп до добивни тръбопроводни мрежи и някои от разпоредбите, касаещи регулиране на цените от съответния НРО.

Съгласно член 36, параграф 4 от Директива 2009/73/ЕО, когато съответната инфраструктура е разположена на територията на повече от една държава-членка, Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия може да даде консултативно становище на регулаторните органи на съответните държави-членки, което може да служи като основа за тяхното решение, в срок от два месеца от датата на която искането за освобождаване е било получено от последния от тези регулаторни органи. При вземането на решение за освобождаване за всеки отделен случай се разглежда необходимостта от налагане на условия относно продължителността на освобождаването и недискриминационния достъп до инфраструктурата. При вземането на решение относно тези условия особено внимание се обръща на допълнителния капацитет, който ще се изгради или на изменението на съществуващия капацитет, на времевия хоризонт на проекта и на националните особености.

Съгласно член 36, параграф 6 от Директива 2009/73/ЕО, преди да вземе решение за освобождаване регулаторният орган взема решение за правилата и механизмите за управление и разпределяне на капацитета. Правилата изискват всички потенциални ползватели на инфраструктурата да бъдат поканени да изявят интерес при договарянето на капацитет преди извършването на разпределението на капацитета на новата инфраструктура, включително за собствени нужди. Регулаторният орган изисква правилата за управление на претоварването да включват задължението неизползваният

капацитет да бъде предлаган на пазара, а ползвателите на инфраструктурата да имат право да търгуват договорения си капацитет на вторичния пазар. При оценката си на критериите, посочени в член 36, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО, регулаторният орган взема предвид резултатите от посочената по-горе процедура за разпределение на капацитет.

За разрешаване на освобождаване от разпоредбите на Директива 2009/73/ЕО е важно да са налице солидни основания, като в тази връзка се поставя въпроса как при такова ниво на търсене, индикирано от пазарния тест, се доказва необходимостта от дерогация.

Съгласно дефиницията за „междусистемен газопровод“, дадена в член 2, т. 17 от Директива 2009/73/ЕО означава преносен газопровод, който пресича или се разпростира върху границата между две държави-членки с единствената цел да свърже националните газопреносни системи на тези държави-членки. В конкретния случай, според представените от AERS информация и данни, се предвижда новата газова инфраструктура да се изгражда само на територията на Република Сърбия, поради което и ГАЗТРАНС не планира да подаде искане за освобождаване в България и в Унгария. Въпреки, че в предмета на дейност на ГАЗТРАНС е предвидено изграждане на междусистемен газопровод на територията на Република Сърбия между българската и унгарската газопреносни системи, AERS счита, че е единственият компетентен национален регулаторен орган, който има правомощие да се произнесе по искането за освобождаване и НРО на България и Унгария следва да дадат становище в рамките на консултациите в тази връзка. Независимо, че новата газова инфраструктура ще се изгражда само на територията на Република Сърбия, същата ще създаде свързаност между газопреносните системи на България, Унгария, а и Австрия. Проектът би довел до свързване на пазарите на тези държави-членки на ЕС и на Сърбия, като създаде нови възможности за повишаване ликвидността на пазара на природен газ, повече гъвкавост и нови възможности за търговия. В този смисъл е видно, че проектът има значително влияние върху регионалния пазар и върху сигурността на снабдяването. С оглед изложеното, е необходимо да бъде създадена подходяща единна регулаторна рамка за успешното реализиране на проекта, която е съобразена с действащото законодателство в ЕС (членове на който са България и Унгария) и спрямо което законодателство Република Сърбия като част от ЕО следва да уеднакви своето законодателство в тази област.

Предвид факта, че България и Унгария прилагат актовете от действащото европейско законодателство, искането за освобождаване на предвидената за изграждане на територията на Република Сърбия газова инфраструктура означава, че по трасето на газопровода в коридора България-Сърбия-Унгария ще се стигне до прилагане на различен регулаторен режим по отношение достъпа на трети страни. В тази връзка, с оглед обезпечаване на оптималното и безпрепятствено функциониране на новата инфраструктура, следва да се осигури единен регулаторен режим по протежението на газовия коридор България-Сърбия-Унгария. Също така, предвиденият от ГАЗТРАНС механизъм за разпределение на капацитет (по-специално трета и четвърта фаза) следва да бъде приведен в съответствие с разпоредбите на NC CAM, с оглед гарантиране на достъпа на трети лица до новата инфраструктура (и по специално по отношение на методиката за разпределение на капацитет, регламентирана в член 8 от NC CAM). С оглед осигуряване на единни правила за резервиране на капацитет е необходимо също така ГАЗТРАНС да въведе и да използва уеб-базирана платформа за резервиране на капацитет съгласно член 37 от NC CAM. Цитираната разпоредба предвижда предлагането на капацитет от операторите на преносни системи да се извършва посредством една или ограничен брой съвместни уеб-базирани платформи за резервиране. Такива платформи могат да бъдат експлоатирани от самите оператори на преносни системи или чрез страна, избрана по споразумение, която при необходимост действа от името на операторите по отношение на ползвателите на мрежата.

Следва да се има предвид също, че КЕВР не е сезирана от „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за освобождаване от изискванията на Директива 2009/73/ЕО по отношение на

предвидената за изграждане на територията на Република България инфраструктура в тази връзка. С оглед изложеното, задължително условие за произнасяне от AERS по подаденото от ГАЗТРАНС искане за освобождаване от задълженията на Директива 2009/73/ЕО е да бъде извършен цялостен и обективен анализ за изпълнение на всички критерии по член 36, параграф 1 от тази директива, а именно: 1. инвестицията следва да поощрява конкуренцията в газовите доставки и да повишава сигурността на доставките; 2. нивото на риска, свързан с инвестицията, трябва да е такова, че инвестицията не би била направена, ако не се предостави освобождаване; 3. инфраструктурата следва да е собственост на физическо или юридическо лице, което е отделено, поне по отношение на правната му форма, от операторите, в чиито системи ще се изгражда тази инфраструктура; 4. трябва да се събират такси от ползвателите на тази инфраструктура; 5. освобождаването не трябва да е във вреда на конкуренцията или на ефективното функциониране на вътрешния пазар за природен газ, или на ефективното функциониране на регулираната система, към която се присъединява инфраструктурата. Във връзка с последния критерий следва да се има предвид и разпоредбата на чл. 32, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО, според който разпоредбите на настоящата директива не възпрепятстват сключването на дългосрочни договори, при условие че те са съобразени с правилата за конкуренция в ЕС.

Оценката за изпълнение на този критерий не се фокусира само върху конкурентния ефект на инвестицията, а и върху евентуалните отрицателни последици от самото освобождаване. Това изисква да се вземе предвид отражението, което освобождаването може да има върху други проекти, независимо дали са регулирани или освободени, както и ефекта върху възможните затруднения за свободния пренос на природен газ. Ефективното функциониране на пазара може да бъде проблем, когато освобождаването пречи на цялостната оптимизация на енергийната мрежа, което следва да бъде предотвратено чрез условия за прозрачност и управление на капацитета на освободената инфраструктура. С оглед смекчаването на въздействието, което подобно решение за освобождаване на проекта би могло да има върху ефективното функциониране на регулираните системи, към които ще бъде свързана тази нова газова инфраструктура, както и ефективното функциониране на вътрешния пазар на ЕС, Пазарният тест следва да бъде съобразен с необходимостта за взаимно свързване и с други системи в по-широкия регион на Югоизточна Европа, които са изградени или ще бъдат изградени. В този смисъл, освобождаването би допринесло за ефективното функциониране на съществуващите и бъдещите системи, към които ще бъде свързана новата инфраструктура и за ефективното функциониране на вътрешния пазар в ЕС.

Във връзка с подаденото искане за освобождаване от правилата за достъп на трети страни в размер на 88% от общия капацитет, евентуалното освобождаване не следва да възпрепятства достъпа на трети страни до инфраструктурата по недискриминационен и прозрачен начин, за да се докаже, че не е във вреда на конкуренцията или на ефективното функциониране на вътрешния пазар. От описаните от AERS и съдържащи се в проекта на Правилник за разпределение на капацитет във Фаза „Наддаване“ 4 (четири) етапа на разпределение на капацитет е видно, че е налице възможност до 100 % от капацитета да бъде разпределен на дългосрочна база. Същевременно, дори и в хипотезата на неприлагане на NC CAM, както посочва AERS, в изпълнение на добрите практики за разпределение на капацитет е минимум 10 % от техническия капацитет да бъде заделен задължително за краткосрочни услуги. Според правилата за провеждане на пазарния тест, при 88 % изключение и евентуално отделяне на 10 % за краткосрочни услуги, едва 2 % от капацитета ще бъде наличен за трети страни. Така исканото освобождаване от правилата за достъп на трети страни не би имало положителен ефект върху развитието на търговията, конкуренцията и пазарната интеграция във вътрешния енергиен пазар на ЕС. Неизпълнението на посочените основни принципни положения може да окаже съществено негативно влияние на регионалния пазар, ограничавайки възможностите за свободна търговия в коридора България-Сърбия-Унгария-Австрия.

В допълнение, задължително условие е подобно освобождаване да бъде

подкрепено от ECS и съответно AERS има задължението да се съобрази с решението на ЕО.

Налице е и неяснота относно подписването на споразумения за междусистемна свързаност за точките на междусистемно свързване с България и с Унгария, което може да доведе до намаляване на възможния отрицателен ефект от освобождаването върху междусистемно свързаните мрежи.

Освен гореизложеното, е необходимо да се вземат предвид следните обстоятелства във връзка с прилагането на NC CAM:

В Унгария NC CAM се прилага на всички точки на междусистемно свързване, включително и с държави, които не са членки на ЕС, в т. ч. на границата със Сърбия. В тази връзка следва да се има предвид, че понастоящем КЕВР обсъжда приемането на решение за упражняване на своето правомощие по член 2, параграф 1 от NC CAM, а именно - прилагане на разпоредбите на NC CAM по отношение и на входните и изходните точки от или към трети държави.

В случай на освобождаване, по отношение на освободената част, в бъдещата процедура по разпределение на капацитет на междусистемните точки с Унгария и с България може да се предложи негрупиран капацитет. Това обаче според Унгария е сериозна пречка, доколкото в Унгария не се предлага дългосрочно негрупиран капацитет.

Отделно от горното, следва да се има предвид, че КЕВР очаква ОПС „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи за одобрение Правилата за провеждане на трета ангажираща фаза от процедурата open season, които се очаква да включват нива и начална дата на предлагания добавен капацитет, механизми за разпределение на капацитета, тарифи за достъп и пренос и договор за пренос, който се сключва при успешно ангажиращо разпределение на капацитет, след успешен икономически тест.

Във връзка с разбирането на AERS, че ако мрежовите кодекси NC CAM, NC TAR и NC BAL са в сила в Сърбия, те биха се прилагали само с оглед освобождаване на проекти, доколкото разпоредбите на кодексите не са в противоречие с предоставеното освобождаване, следва да се обърне внимание на смисъла на т. 7 от преамбюла на NC CAM и т. 9 от преамбюла на NC TAR. От същите е видно, че регламентите се прилагат само за неосвободения от изискванията капацитет в големите нови инфраструктури, т.е. за такива, които вече са получили освобождаване от член 32 и член 41, параграфи 6, 8 и 10 от Директива 2009/73/ЕО, доколкото прилагането на регламентите не пречи на това освобождаване и като се взема предвид особеното естество на междусистемните газопроводи. В тази връзка, НРО например имат правото да предоставят изключение от изискванията на NC TAR, които биха могли да застрашат правилната експлоатация на тези междусистемни газопроводи.

В т. 8, изречение второ от преамбюлната част на NC BAL е предвидено, че регламентът не се прилага за неосвободения капацитет в големи нови инфраструктури, които са освободени от изискванията на член 32 от Директива 2009/73/ЕО, доколкото прилагането на този регламент не засяга такова освобождаване. Следователно NC BAL следва да се прилага, като се взема предвид специалния характер на междусистемните газопроводи. В тази връзка, ГАЗТРАНС би следвало да въведе и приложи платформа за търговия съгласно с чл. 10 от NC BAL, на която да предлага краткосрочните продукти.

В заключение, могат да бъдат направени следните изводи:

1. Решение за освобождаване от правилата за достъп на трети страни с параметрите, посочени в искането на ГАЗТРАНС, би имало негативен ефект върху развитието на търговията, конкуренцията и пазарната интеграция в рамките на регионалния пазар, ограничавайки възможностите за свободна търговия в коридора България-Сърбия-Унгария-Австрия.

2. Следва да се има предвид, че КЕВР обсъжда приемането на решение за упражняване на своето правомощие по член 2, параграф 1 от NC CAM, а именно - прилагане на разпоредбите на NC CAM по отношение и на входните и изходните точки от или към трети държави.

3. Предвиденият от ГАЗТРАНС механизъм за разпределение на капацитет (по-специално трета и четвърта фаза) следва да бъде приведен в съответствие с разпоредбите на европейското законодателство, по специално по отношение методиката на разпределението на капацитет, регламентирана в член 8 от NC CAM, с оглед гарантиране на достъпа на трети лица до новата инфраструктура.

4. С оглед осигуряване на единни правила за резервиране на капацитет е необходимо ГАЗТРАНС да въведе и да използва съвместна уеб-базирана платформа за резервиране на капацитет съгласно член 37 от NC CAM.

5. Би било целесъобразно ГАЗТРАНС да въведе и приложи платформа за търговия съгласно с чл. 10 от NC BAL, на която да предлага краткосрочните стандартизирани продукти.

6. Необходимо е предприемането на мерки за изработване на обща позиция на националните регулаторни органи, която да осигури единен регулаторен режим по протежение на газовия коридор България-Сърбия-Унгария.

Изказвания по т.3.:

Докладва С. Денчева. В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпило писмо от 17.07.2018 г. от Агенцията за енергетика на Република Сърбия (AERS) на основание чл. 288, ал. 9 от Закона за енергетиката на Република Сърбия и в изпълнение на член 36, параграф 4 от Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, адресирано и до унгарския регулаторен орган, и Секретариата на енергийната общност (ECS). В писмото е направено искане КЕВР и МЕКН да се произнесат по въпроса дали и в каква степен предвидената за изграждане нова газова инфраструктура ще повлияе върху ефективността на газовия пазар. Въз основа на постъпилата информация е изготвен доклад от 1.08.2018 г., който е разгледан на закрито заседание на КЕВР. На заседанието е отбелязано, че след входирането на доклада са постъпили две писма от унгарския регулаторен орган, с които се предлага да бъдат проведени срещи. В тази връзка с писмо от 03.08.2018 г. на КЕВР е изискана допълнителна информация от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Предвид изложеното, с решение по т. 4 от Протокол № 141 от 06.08.2018 г. на Комисията, разглеждането на доклада и проекта на становище до AERS е отложено с оглед събиране на допълнителна информация. С писмо от 07.08.2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изисканата информация, като на 09.08.2018 г. в сградата на КЕВР е проведена неформална среща с българския преносен оператор. С писмо от 09.08.2018 г., е постъпило становище от унгарския регулаторен орган МЕКН. Двете становища са детайлно отразени в настоящия доклад. При анализ на изложените в писмото от AERS данни с оглед изразяване на становище от КЕВР, в проекта на становище са описани приложимите разпоредби от Директивата, които касаят възможността от предоставяне на временно освобождаване. Посочено е, че задължително условие за произнасяне от AERS по подаденото от ГАЗТРАНС искане за освобождаване е да бъде извършен цялостен и обективен анализ за изпълнение на всички критерии по чл. 36, параграф 1 от Директивата. Относно данните, че проектната компания не планира да подаде искане за освобождаване в България и Унгария е отбелязано, че независимо, че новата газова инфраструктура ще се изгражда само на територията на Република Сърбия, същата ще създаде свързаност между газопреносните системи и пазарите на България, Унгария и Австрия, като се създадат нови възможности за повишаване на ликвидността на пазара на природен газ, повече гъвкавост и повече възможности за търговия. В тази връзка е необходимо да бъде създадена подходяща единна регулаторна рамка за успешно реализиране на проекта, която е съобразена с действащото законодателство в ЕС и спрямо което законодателство Р Сърбия като част от енергийната общност следва да уеднакви своето законодателство в тази област. В проекта на становище са представени следните изводи:

1. Решение за освобождаване от правилата за достъп на трети страни с параметрите, посочени в искането на ГАЗТРАНС, би имало негативен ефект върху развитието на търговията, конкуренцията и пазарната интеграция в рамките на регионалния пазар,

ограничавайки възможностите за свободна търговия в коридора България-Сърбия-Унгария-Австрия.

2. Следва да се има предвид, че КЕВР обсъжда приемането на решение за упражняване на своето правомощие по член 2, параграф 1 от NC CAM, а именно - прилагане на разпоредбите на NC CAM по отношение и на входните и изходните точки от или към трети държави.

3. Предвиденият от ГАЗТРАНС механизъм за разпределение на капацитет (по-специално трета и четвърта фаза) следва да бъде приведен в съответствие с разпоредбите на европейското законодателство, по специално по отношение методиката на разпределението на капацитет, регламентирана в член 8 от NC CAM, с оглед гарантиране на достъпа на трети лица до новата инфраструктура.

4. С оглед осигуряване на единни правила за резервиране на капацитет е необходимо ГАЗТРАНС да въведе и да използва съвместна уеб-базирана платформа за резервиране на капацитет съгласно член 37 от NC CAM.

5. Би било целесъобразно ГАЗТРАНС да въведе и приложи платформа за търговия съгласно с чл. 10 от NC BAL, на която да предлага краткосрочните стандартизирани продукти.

6. Необходимо е предприемането на мерки за изработване на обща позиция на националните регулаторни органи, която да осигури единен регулаторен режим по протежение на газовия коридор България-Сърбия-Унгария.

Предвид гореизложеното, на основание член 36, параграф 4 във връзка с параграф 6 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, чл. 21, ал. 1, т. 29 от Закона за енергетиката, чл. 30, ал. 2 и ал. 3 и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага Комисията да вземе следните решения:

1. *Да приеме настоящия доклад.*

2. *Да приеме проект на писмо до Агенцията за енергетика на Република Сърбия (AERS).*

А. Йорданов каза, че подкрепя проекта на становище, което Комисията ще изрази пред сръбския регулатор, но има допълнително изискване – преведеният текст на проект на становище да се изпрати на сръбския регулатор и на унгарския регулатор, който е бил така добър да предостави своето официално становище. Работната група има възможност преводът да се организира бързо. Добре е на бъде изпратен още днес – предвид предстоящата на 16.08.2018 г. среща в Белград между трите регулатора.

И. Иванов каза, че също подкрепя становището и счита, че много подробно и аргументирано представя позицията на Комисията за енергийно и водно регулиране, която финално е отразена с шест точки, които звучат достатъчно ясно и оказват волята на КЕВР за въвеждане на европейските правила при пренос, а след това и при търговия, на природен газ в рамките не само на България, но и в региона. Комисията е в правото си като страна-член на ЕС да изисква спазването на тези правила. Относно казаното от А. Йорданов. Предвидено е копие на писмото да се изпрати до Секретариата на енергийната общност и до унгарския регулатор. Това ще бъде изпълнено и още следобед писмото (при готовност на работната група) да бъде представено и адресирано до тази адресати. И. Иванов каза, че на срещата в Белград ще участват А. Йорданов, С. Денчева и М. Димитров и е убеден, че тази позиция на България ще бъде защитена.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното, на основание член 36, параграф 4 във връзка с параграф 6 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, чл. 21, ал. 1, т. 29 от Закона за енергетиката, чл. 30, ал. 2 и ал. 3 и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно писмо от Агенцията за енергетика на Република Сърбия за изразяване на становище от Комисията за енергийно и водно регулиране във връзка с подадено до регулаторния орган на Сърбия искане за освобождаване на нова газова инфраструктура съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ.

2. Приема проект на писмо до Агенцията за енергетика на Република Сърбия (AERS).

В заседанието по **точка трета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Пенка Трендафилова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев - за, Пенка Трендафилова - за и Димитър Кочков - за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-683/10.08.2018 г. относно **предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на Български енергиен холдинг (БЕХ) Група към единен сметкоплан на БЕХ Група.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД относно необходимост от предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД) към единен сметкоплан на групата дружества. В писмото се посочва, че БЕХ ЕАД е взело решение за въвеждане на консолидационен софтуер за дружествата от групата, включително и за „Булгартрансгаз“ ЕАД, с цел да разполага своевременно с отчетни данни на консолидирана база, което е от съществено значение за дейността на холдинга във връзка с поети ангажименти към външни инвеститори, рейтингови агенции и други институции. В писмото се посочва, че през 2017 г. КЕВР се е произнесла с решение по Протокол № 218 от 18.10.2017 г. и е уведомила „Булгартрансгаз“ ЕАД, че на БЕХ ЕАД могат да бъдат предоставени данните от синтетичната оборотна ведомост и главната книга на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Независимият преносен оператор (НПО) не следва да предоставя на БЕХ ЕАД информация, представляваща търговска тайна, която се съдържа в аналитичните оборотни ведомости на „Булгартрансгаз“ ЕАД и разбивки по елементи. Предоставянето на данни по електронен път от НПО на вертикално интегрираното предприятие (ВИП), които ще бъдат отразявани в един общ споделен софтуерен продукт за финансова консолидация, ползван от ВИП и от неговите части, създава предпоставка за неизпълнение на задължение на НПО и съответно за нарушаване изискванията за независимост. Въпреки декларираното от „Булгартрансгаз“ ЕАД обстоятелство, че генерираната информация се поставя от отговорното лице от съответното дружество в папка на споделено мрежово пространство, притежаваща високо ниво на сигурност, това споделяне е в противоречие с разпоредбата на чл. 81ж, ал. 10 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

В писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД уведомява, че

след произнасянето на Комисията са проведени множество срещи с разработчика на консолидационния софтуер „Стоун Компютърс“ АД, при които се е стигнало до вариант за въвеждане на механизъм за агрегиране и трансформиране на счетоводните данни самостоятелно от „Булгартрансгаз“ ЕАД и предоставянето им на БЕХ ЕАД във вид, удовлетворителен за нуждите на mapping-софтуера и в същото време, без да се предоставя чувствителна търговска информация. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД предоставянето на агрегираните данни ще се извършва ежемесечно на хартиен и магнитен носител, екземпляр от които ще се съхраняват в деловодството на НПО с цел да се гарантира възможността за контрол от страна на КЕВР. В тази връзка, дружеството отправя искане КЕВР отново да разгледа въпроса за предоставяне на информация от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки към единен сметкоплан на БЕХ ЕАД и да се произнесе с решение. Към писмото „Булгартрансгаз“ ЕАД е приложило: писмо от БЕХ ЕАД с вх. № БТГ 34-01-29-(6) от 28.06.2018 г.; документация на механизъм за агрегиране и трансформиране на счетоводни данни за нуждите на финансова консолидация в БЕХ на хартиен и електронен носител, както и становище на отговорника по съответствието, адресирано до КЕВР.

Със Заповед № 3-Е-105 от 24.07.2018 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да установи дали предоставянето от „Булгартрансгаз“ ЕАД на изисканата от БЕХ ЕАД информация е в съответствие със задължението на независимия преносен оператор да не разкрива никаква информация, която е търговска тайна, на останалите части от интегрираното предприятие, както и да изготви доклад с резултатите от проучването.

След проучване на съдържащите се в писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г. данни и приложените документи се установи следното:

С писмо с вх. № БТГ 34-01-29-(6) от 28.06.2018 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД БЕХ ЕАД е представило на НПО документация на механизъм за агрегиране и трансформиране на счетоводните данни за нуждите на финансовата консолидация в БЕХ ЕАД. Документацията включва: описание на процеса, място на изпълнение на процеса, техническо описание на процеса по финансова консолидация и последваща обработка за целите на финансовата консолидация. Видно от общото описание на процеса: „за целите на финансовата консолидация на БЕХ ЕАД е създаден механизъм, който автоматично да трансформира данните от аналитичната оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД според приложения файл на съответствие и да агрегира данните. Чрез осъществяване на трансформацията на агрегацията се губят всички детайли за сметки, подсметки и аналитични сметки. Като резултат се получават агрегираните месечни салда по позициите в консолидирания отчет на БЕХ ЕАД, които са необходими за осъществяването на финансовата консолидация. Процедурата по трансформация и агрегиране на данни от аналитична оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД към позиции в консолидирания финансов отчет на БЕХ се изпълнява в „Булгартрансгаз“ ЕАД. Данните за сметки, подсметки и аналитични сметки, които са необходими за изпълнение на процеса НЕ напускат пределите на дружеството и до тях имат достъп само служители от „Булгартрансгаз“ ЕАД. В нито един етап от изпълнението на процедурата по трансформация и агрегиране, чувствителна търговска информация не напуска пределите на „Булгартрансгаз“ ЕАД и не става достояние на БЕХ ЕАД или на други страни, изпълнители на дейности по финансова консолидация на БЕХ.“. Техническото описание на процеса съдържа алгоритъм, по който се агрегират данните, състоящ се в следното: Създава се директория С:/BENTransform на машина в „Булгартрансгаз“ ЕАД, до която има достъп само определени от „Булгартрансгаз“ ЕАД вътрешни потребители, които ще изпълняват процедурата по трансформация и агрегиране на данни. В директорията се поставят следните два файла: BTGaz_Header.xlsx и BTGaz_Mapping.xlsx. В директорията се поставя файл (или множество файлове) – аналитична оборотна ведомост (стандартен експорт в Excel формат от Ажур) със следното име: АТВ_БТГаз_YYYYMMDD.xlsx, като YYYY е годината, MM е месеца, DD е крайната

дата на месеца, за който се отнасят данните (например Януари 2017 файлът трябва да се казва: АТВ_БТГаз_20170131.XLSX). Експортираният файл от Ажур не трябва да бъде променян. Не трябва да се трият или добавят колони или редове. Разархивира се ZIP архива с програма за трансформация в произволна директория на компютъра (Generate_JE_BTГаз.zip). Стартира се bat файлът на програмата Generate_JE_BTГаз_run.bat.

Като резултат за всеки поставен файл с аналитичната оборотна ведомост се получава нов файл с трансформирани и агрегирани данни по позиции от консолидирания отчет на БЕХ. Името на ново получените файлове е: АТВ_Transform_YYYYMMDD.xlsx. В новия файл няма данни за отделни сметки, подсметки и аналитични сметки от аналитичната оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Последващата обработка за целите на финансовата консолидация предвижда след изпълнение в „Булгартрансгаз“ ЕАД на гореописаната процедура за трансформация и агрегиране на данните от аналитичната оборотна ведомост на месечна база, полученият изходен файл с месечни салда по позиции в консолидирания отчети на БЕХ трябва да се изпрати към холдинга, за да бъде заверен в софтуера за финансова консолидация. Данните по позиции се зареждат автоматично в консолидирания софтуер. Като резултат служителите на БЕХ получават достъп до консолидирани данни, необходими за крайните отчети, но в тези данни не се съдържа аналитичност или чувствителна информация за дружеството.

Съгласно чл. 81к, ал. 3, т. 7 от ЗЕ, отговорникът по съответствието контролира спазването на чл. 81ж, ал. 8 от закона, съгласно която НПО не разкрива никаква информация, която е търговска тайна, на останалите части от интегрираното предприятие, освен ако това е необходимо за сключването на търговска сделка. В тази връзка отговорникът по съответствието е предоставил на КЕВР становище, в което е посочено, че през 2018 г. в резултат на разговори между „Булгартрансгаз“ ЕАД и БЕХ ЕАД се е стигнало до работещ вариант, при който информацията би могла да се агрегира от НПО във вид, при който аналитичната информация се обезличава и данните се предоставят на холдинга не в аналитичен вид, но в същото време във формат, удовлетворяващ изискванията на софтуера за mapping. Предвидено е обработката на данните в този вид да се извършва самостоятелно от „Булгартрансгаз“ ЕАД без каквато и да е намеса на холдинга или на разработчика на софтуера, без да е налице каквато и да е връзка или комуникационен канал между оператора и холдинга, както беше предложено в първоначалния вариант през 2017 г. В тази връзка, отговорникът по съответствието счита, че ако не се предоставя аналитична информация и няма канал за комуникация чрез обща платформа или софтуер между двете дружества, не съществува правна пречка за предоставяне на агрегираната в изискуемия формат информация за нуждите на финансовата консолидация на холдинга. По този начин няма да се стигне до ситуация на разкриване на търговски чувствителна информация.

Относно начина, по който да се предоставя агрегираната информация от „Булгартрансгаз“ ЕАД, отговорникът по съответствието посочва, че в случай на подаване на информацията само на хартиен носител чрез деловодните системи на дружествата, е възможно да се допуснат човешки грешки при ръчното въвеждане на информацията в софтуера за mapping. В тази връзка е обсъждан въпроса за предоставяне на информацията освен на хартиен носител и в електронен формат – записан на оптичен диск. Според отговорника по съответствието, това е осъществимо в случай, че се създаде система за контрол на комуникацията между двете дружества от страна на КЕВР, като в деловодството на „Булгартрансгаз“ ЕАД се оставя за съхранение контролен оптичен диск със същата записана информация, която се подава в писмена форма и който по всяко време би могъл да бъде проверен от Комисията.

С писмо с изх. № О-15-45-24 от 11.07.2018 г., Комисията е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД допълнителна информация и разяснения. Такива са изискани и от БЕХ ЕАД с писмо с изх. № О-15-45-24 от 11.07.2018 г.

С писмо с вх. № О-15-45-24 от 20.07.2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД информира, че Правилата за определяне, предоставяне и защита на информацията, представляваща „търговска тайна“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД, с дата на одобряване 13.02.2015 г. са действащи и актуални. Дружеството посочва, че за нуждите на финансовата консолидация на БЕХ ЕАД е необходимо да бъде предоставена информация на месечна база по позиции в консолидирания финансов отчет на холдинга. Необходимите стойности за всяка позиция са:

начално дебитно салдо, начално кредитно салдо, дебитен оборот, кредитен оборот, крайно дебитно салдо и крайно кредитно салдо. Пълното описание на позициите в консолидираните отчети на БЕХ ЕАД е представено във файл ВЕН_Master_Items.xlsx, който е предоставен в електронен формат. Формата, в която са необходими данните, е представена във файл АТВ_Transform_YYYYMMDD.xlsx, който е предоставен в електронен формат. Задължителният характер на съставянето на консолидираните отчети е в пряка връзка с нормативната рамка - Закона за счетоводството (ЗСч), международните счетоводни стандарти (МСС) и Закона за публичното предлагане на ценните книжа (ЗППЦК). Съгласно чл. 27 от ЗСч консолидирани финансови отчети се съставят от търговските дружества, които са предприятия - майки. В зависимост от приложимата за консолидиращото предприятие счетоводна база, респективно за БЕХ групата, се прилагат изискванията на международните счетоводни стандарти - МСФО 10 - „Консолидирани финансови отчети“. Изготвянето на консолидирани финансови отчети е особено важно за публичните холдингови дружества, дейността на които е под контрола на Комисията за финансов надзор. Емитентите на ценни книжа са задължени да публикуват регулирана информация, при условията на глава 6а от ЗППЦК. Същевременно консолидираните финансови отчети, както и годишните финансови отчети на предприятията, включени в консолидацията, подлежат на независим финансов одит, съгласно чл. 37, ал. 3 от ЗСч.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предвижда да предоставя на БЕХ ЕАД информация на месечна база за салда на сметки, подсметки и аналитични сметки, след предварителна трансформация за консолидиране на данните и заличаване на чувствителната информация. Кодовете на сметки, подсметки и аналитичните сметки, които са необходими на БЕХ ЕАД са описани във файл ВТGaz_Mapping.xlsx в колона А, който е предоставен в електронен формат. В колона В са описани позициите, към които салдата ще бъдат предварително трансформирани и агрегирани. За всяка позиция на месечна база ще бъдат изпращани следните салда: начално дебитно салдо, начално кредитно салдо, дебитен оборот, кредитен оборот, крайно дебитно салдо и крайно кредитно салдо.

Трансформирането на данните от аналитичната оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД до агрегирани такива ще се осъществява от служител на „Булгартрансгаз“ ЕАД на определено работно място в дружеството с високо ниво на сигурност. Чрез осъществяването на трансформацията и агрегацията се губят всички детайли за сметки, подсметки и аналитични сметки. Като резултат се получават агрегирани месечни салда по позициите в консолидирания отчет на БЕХ ЕАД. Приложен е примерен изходен файл след трансформацията под името АТВ_Transform_YYYYMMDD.xlsx. Трансформацията, през която преминават данните от аналитичната оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД към позициите в консолидирания отчет се извършва в следния порядък: кодът на всяка необходима сметка, подсметка или аналитична сметка се заменя с кода на съответстващата позиция в консолидираните отчети. Съответствието е описано във файла ВТGaz_Mapping.xlsx. След това всички салда, които са по една и съща позиция в консолидирания отчет, се сумират, за да се получи една крайна стойност за всяко салдо по консолидирана позиция. „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че чувствителната информация, т.е. всички аналитични сметки, няма единично съответствие в консолидираните позиции. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, информацията на аналитично ниво от НПО се заличава необратимо и в БЕХ ЕАД постъпват агрегирани данни, от които не могат да се възстановят изходните аналитични данни на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Оповестяваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД публични данни са на същото ниво на агрегиране, както и данните, които са необходими на БЕХ ЕАД за осъществяване на финансовата консолидация. Поради тази причина няма как да бъде идентифицирана информация на по-ниско аналитично ниво, чрез съпоставяне на двете форми на предоставени данни.

Във връзка с изискванията на чл. 21 от Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и Регламент (ЕО) № 715/2009 за условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, „Булгартрансгаз“ ЕАД като НПО е задължено да не разкрива информация от търговски, финансов и технически характер, която представлява търговска тайна, на останалите части от интегрираното предприятие, както и на трети лица, освен ако това е необходимо за сключването на търговска сделка - чл. 81ж, ал. 8 от ЗЕ. „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че заличената необратимо чувствителна информация от аналитичната оборотна ведомост на дружеството и трансформирането ѝ в агрегирана такава не представлява „търговска чувствителна информация“ или „търговска информация“ съгласно изискванията на утвърдената в „Булгартрансгаз“ ЕАД Програма за съответствие. Видно от изходната информация, която се изисква да се предоставя на БЕХ ЕАД, не би могло да се идентифицира информация относно: експлоатацията, поддръжката и развитието на преносната система, както и факти, които по своето естество представляват търговска тайна, както и друга чувствителна в търговско отношение информация, която дружеството получава в резултат на извършването на дейността си; друга информация от търговски, финансов или технически характер, която дружеството и неговите служители придобиват в процеса на своята дейност, въз основа на договорни отношения, която е търговски чувствителна и би могла да осигури търговско предимство на определен правен субект пред останалите участници на пазара; факти, които са предмет на споразумения за поверителност, учредяващи задължения за дружеството. Предвид изложеното, НПО счита, че предоставянето на исканата за консолидацията информация не би могла да нанесе вреди на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че на отговорника по съответствие ще бъде осигурена възможност да проверява и да се запознава текущо с подготвената за предоставяне информация, в писмен и електронен вид, като без неговото съгласуване тази информация няма да бъде предоставяна. Отделно контролно копие на същата информация в писмен и в електронен вид ще бъдат оставяни на разположение в деловодството на „Булгартрансгаз“ ЕАД, съответно в деловодството на БЕХ ЕАД. При преценка, служителите, които участват в агрегирането, записването, предаването, приемането и работата с предоставяната информация биха могли да декларират съответствието на информацията в писмен и електронен вид.

В допълнение, дружеството посочва, че за целите на финансовата консолидация данните на дъщерните дружества в БЕХ ЕАД ще постъпват в един софтуерен продукт, с цел да бъдат консолидирани за осъществяването на финансовата консолидация. По мнение на разработчика на софтуера, логиката на софтуерния продукт позволява само на оторизирани потребители на дружеството майка - БЕХ ЕАД, да имат достъп до данни от вертикално интегрираните предприятия. Няма техническа възможност потребители от едно дъщерно предприятие да получат достъп до данни на друго такова, нито на аналитично, нито на консолидирано ниво. По този начин се възпрепятства предоставянето на информация, представляваща търговска тайна.

БЕХ ЕАД е предоставило изисканите информация и разяснения с писмо с вх. № О-15-45-24 от 19.07.2018 г. В писмото се посочва, че необходимите стойности за всяка позиция са: начално дебитно салдо, начално кредитно салдо, дебитен оборот, кредитен оборот, крайно дебитно салдо и крайно кредитно салдо. С цел онагледяване на предоставената информация, БЕХ ЕАД е предоставил същите примерни файлове, които са предоставени и от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Пълно описание на позициите в консолидираните отчети на БЕХ ЕАД са представени във файл ВЕН_Master_Items.xlsx, където се съдържа референция от техническата позиция в Kontroller (Master Item Code)

към счетоводните позиции от баланса или отчета за печалбата или загубата. В допълнителен файл ATBTransformYYYYMMDD.xlsx е представена информацията, която е необходима за нуждите на финансовата консолидация след прилагане на процедура за трансформация на данните от аналитична оборотна ведомост, без в нея да фигурират наименования на счетоводни сметки, във формат, удовлетворяващ изискванията на софтуера.

БЕХ ЕАД е сключило договор № 26-2016 от 29.03.2016 г. със „Стоун компютърс“ АД за услуги по инсталация и имплементация на софтуерна платформа за консолидиране на финансови отчети и регистриране на процедури за възлагане на обществени поръчки, както и договор № 24-2017 от 05.04.2017 г. за надграждане на система за Business Intelligence - Qlik Sense с модул Financial consolidation Kontroller for Qlik.

В качеството си на емитент на три облигационни емисии, БЕХ ЕАД е обект на сериозен инвеститорски интерес и е задължен да спазва определени финансови договорености, които се изчисляват на база на консолидираните финансови отчети на групата. Във връзка с участието си на капиталовите пазари БЕХ ЕАД има присъдени кредитни рейтинги от Moody's и Fitch и е под постоянен мониторинг от страна на кредитните агенции с цел поддържането им. С оглед на това БЕХ ЕАД регулярно предоставя информация за финансовите резултати и състояние на БЕХ Група, за което е необходимо своевременно консолидиране и анализ на финансовите отчети на дъщерните дружества в групата.

Съгласно ЗСч, БЕХ ЕАД изготвя годишни и междинни консолидирани финансови отчети. Консолидираният годишен финансов отчет на БЕХ ЕАД се съставя в съответствие с международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), а междинният финансов отчет се изготвя в съответствие с МСС 34 „Междинно финансово отчитане“. За целите на консолидираните отчети, всички дружества в холдинга предоставят своите индивидуални и/или консолидирани финансови отчети във формат, позволяващ ръчно обработване и консолидиране на счетоводната информация, което предвид разнородната дейност, мащаб и специфики на дружествата в групата, е трудоемко и времеемко и създава риск от допускане на грешки. Софтуерният продукт Kontroller позволява автоматизация на дейностите по консолидацията, което неминуемо ще оптимизира и прецизира процесите по изготвяне на консолидираните отчети на холдинга. Този софтуер позволява обобщаването и обработването на отчетна финансова информация в различни дименсии/сечения и ще спомогне, освен за изготвянето на годишни и междинни консолидирани финансови отчети съгласно ЗСч, така и за текущото проследяване и анализиране на финансовите резултати, финансовото състояние и показатели на БЕХ Група с цел своевременно предоставяне на информация на кредитни агенции, облигационери, инвеститори и други заинтересовани страни.

Предварителната трансформация, през която преминават данните от аналитичната оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД към позициите в консолидирания отчет се извършва в следния порядък: Кодът на всяка необходима сметка, подсметка или аналитична сметка се заменя с кода на съответстващата позиция в консолидираните отчети. След това всички салда, които са по една и съща позиция в консолидирания отчет, се сумират, за да се получи една крайна стойност за всяко салдо по консолидирана позиция. При преглед на съответствието може да се види, че чувствителната информация, т.е. всички аналитични сметки, нямат единично съответствие в консолидираните позиции. Това означава, че информацията на аналитично ниво от „Булгартрансгаз“ ЕАД се заличава необратимо и в БЕХ ЕАД постъпват агрегирани данни, от които НЕ може да се извлече обратно информация на аналитично ниво. След постъпването на информацията в консолидационния софтуер, до вече агрегираните и консолидирани данни на „Булгартрансгаз“ ЕАД по позиции в консолидационните отчети имат достъп само оторизирани служители на БЕХ ЕАД.

Публично оповестяването от „Булгартрансгаз“ ЕАД данни към 31 декември са на

същото ниво на агрегиране, както и данните, които са необходими на БЕХ ЕАД за осъществяване на финансовата консолидация. БЕХ ЕАД счита, че при съпоставяне не може да бъде идентифицирана информация на по-ниско аналитично ниво.

Достъпът на потребители от дъщерните дружества в Kontroller е ограничен чрез лицензни права само и единствено до данните, които същите въвеждат за конкретното дружество. Поради това, потребителите от „Булгаргаз“ ЕАД и от другите дружества в групата, без НПО, ще визуализират и обработват данните единствено и само за своето дружество. Оторизиранияте служители на БЕХ ЕАД ще могат да визуализират, без да обработват, данни на ниво дъщерно дружество, като ще имат възможност да групират и анализират консолидираните данни от софтуера чрез различни сечения на въведената информация. Данните, получени от „Булгартрансгаз“ ЕАД по официален път, ще бъдат въвеждани от служител на БЕХ ЕАД, с което се елиминира изцяло възможността те да бъдат достъпни, както чрез Kontroller, така и физически от служител на което и да е дъщерно дружество. В тази връзка, БЕХ ЕАД счита, че не са налице предпоставки, служителите на холдинга, които ще въвеждат финансовата информация на „Булгартрансгаз“ ЕАД да бъдат различни от тези, които имат достъп до данните на „Булгаргаз“ ЕАД. В случай, че КЕВР прецени, че такава мярка е необходима, БЕХ ЕАД ще предприеме действия за осъществяването ѝ.

За целите на финансовата консолидация данните на дъщерните дружества в БЕХ ЕАД постъпват в един софтуерен продукт с единствената цел да бъдат консолидирани за осъществяването на финансовата консолидация. Логиката на софтуерния продукт позволява само на оторизирани потребители на дружеството майка, да имат достъп до данни от вертикално интегрираните предприятия. Няма техническа възможност потребители от едно дъщерно предприятие да получат достъп до данни на друго такова, нито на аналитично, нито на консолидирано ниво. По този начин се възпрепятства предоставянето на информация, представляваща търговска тайна.

Предложеното от „Стоун компютърс“ АД техническо решение за трансформиране и заличаване на чувствителната информация на НПО в БЕХ група и въвеждането ѝ от служители на БЕХ ЕАД гарантира, че НПО няма да имат достъп до софтуерния продукт, както и че ще бъдат спазени изискванията на чл. 81ж, ал.10 от ЗЕ. След получаване на положително становище от КЕВР за имплементиране на това техническо решение за „Булгартрансгаз“ ЕАД, ще бъдат предприети действия за разработване и имплементиране на такава процедура и за ЕСО ЕАД.

След проучване и анализ на представените данни и информация от „Булгартрансгаз“ ЕАД и БЕХ ЕАД се установи следното:

С Решение № С-4 от 22.06.2015 г. на КЕВР „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифицирано като НПО на газопреносната система на България, в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО, Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 и Глава осем „а“ от ЗЕ. С посоченото решение КЕВР е одобрила Програма за съответствието на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в раздел 5 на която се съдържат Правила за предоставяне и оповестяване на информация, търговски чувствителна информация и публична информация. Посочено е значението на понятията „търговски чувствителна информация“ и „търговска информация“, както и условията и реда за оповестяването ѝ на трети лица. В съответствие с чл. 81ж, ал. 8 от ЗЕ, в т. 5.5 от Програмата за съответствие на „Булгартрансгаз“ ЕАД е предвидено задължение на НПО да не разкрива никаква информация, която е търговска тайна, на останалите части от интегрираното предприятие, освен ако това е необходимо за сключването на търговска сделка и при условията на Програмата. В тази връзка следва да се имат предвид и Правилата за определяне, предоставяне и защита на информация, представляваща „търговска тайна“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД. „Булгартрансгаз“ ЕАД е декларирало, че представените пред КЕВР през 2017 г. Правила за определяне, предоставяне и защита на информацията, представляваща „търговска тайна“, с дата на одобряване 13.02.2015 г., са

действащи и актуални.

В Приложение № 1 към тези правила се съдържа списък на информацията, представляваща „търговска тайна“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД спрямо ВИП и части от него, както следва:

- непубликувана в публични регистри;
- непубликувана на интернет страницата на дружеството;
- за която не съществува нормативно изискване за предоставянето ѝ към БЕХ ЕАД;
- несъдържаща се в Десетгодишния план за развитие на преносната мрежа.

По-конкретно „търговска тайна“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД са фактите, данните, решенията и информацията, изброени в т. 5.1 от Програмата за съответствие, а също и тези свързани с: разчети за цени за пренос и съхранение на природен газ; решения на КЕВР от закрити заседания по въпроси, отнасящи се за запазване независимостта на оператора; договори за пренос и съхранение на природен газ; договори за присъединяване; технически спецификации, условия и други документи, подготвяни за възлагане на обществени поръчки (до момента на публикуване); планирани финансови средства за реализация на конкретни обекти (строителство, услуги и доставки); одитни ангажименти; индивидуализирани, обобщени данни за договори с клиенти; дейност по критичната инфраструктура; личните трудови досиета на работниците и служителите и индивидуалните им възнаграждения.

Съгласно т. 4.3 от Правилата за определяне, предоставяне и защита на информация, представляваща „търговска тайна“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД, документи, съдържащи информация „търговска тайна“, се предоставят на ВИП и части от него:

1. Съгласно чл. 81ж, ал. 8 от ЗЕ, само ако е необходимо за сключването на търговска сделка по реда на Правилата за осъществяване на търговски и финансови отношения между НПО и ВИП;

2. При императивно изискване от органите на съдебната, изпълнителната и законодателната власт, включително и от КЕВР за предоставяне на конкретен документ на ВИП и на негови части, когато непредоставянето му би допринесло за възпрепятстване на съдебното или административно производство;

3. При императивно задължение за предоставянето им, възникнало по силата на нормативен акт.

Съгласно т. 4.4 от посочените правила, ръководителят на организационната единица, на когото е разпределено искането за предоставяне на информация, възлага предоставянето на документа или данните на отговорните служители. След получаване на подготвената информация, ръководителят предоставя проекта на документа на отговорника по съответствието в изпълнение на функциите му по чл. 81к, ал. 3, т. 7 от ЗЕ. При несъгласие на отговорника по съответствието за представяне същото следва да е писмено мотивирано. Във всички случаи отговорният ръководител предоставя на изпълнителния директор подготвения документ, заедно с писменото несъгласие, когато е налице такова. В случаите на т. 1 по-горе, предварителната писмена преценка дали документите, които следва да бъдат представени, съдържат търговска тайна и дали предоставянето им би нанесло вреди на дружеството, се извършва от ръководителя на организационната единица в дружеството, в чиято компетентност попада, както и от ръководителя на отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“, съгласува се с началника на управление „Правно“, след което се предоставя за становище на отговорника по съответствието.

С оглед гореописаната процедура следва да се отбележи, че към представените от „Булгартрансгаз“ ЕАД документи липсват данни за резултатите от извършена преценка в тази връзка от компетентните служители на дружеството, с изключение на становище на отговорника по съответствието, адресирано до КЕВР, а не до съответния управителен орган на НПО. Следва да се отбележи също, че постъпилата в КЕВР информация е предоставена с писмо от изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД, но няма данни за произнасяне на Управителния съвет на НПО със становище по исканията на БЕХ

ЕАД.

Съгласно чл. 81а, ал. 1 от ЗЕ, Комисията сертифицира всеки оператор на преносна мрежа за изпълнението на изискванията за независимост и наблюдава тяхното спазване от сертифицирания оператор. Във връзка с осъществяването на правомощията си по регулиране дейността на НПО Комисията наблюдава комуникациите между оператора и ВИП, за да се гарантира, че операторът изпълнява задълженията си - чл. 21, ал. 3, т. 2 от ЗЕ. В този смисъл, въпрос за преценка и конкретно решение на управителните органи на „Булгартрансгаз“ ЕАД, при отчитане становището на отговорника по съответствието, е по какъв ред и чрез какви средства да бъде организирана комуникацията между НПО и ВИП, така че да позволява извършването от КЕВР на контрол по изпълнение на задълженията на сертифицирания НПО.

Предвид гореизложеното и правомощията на КЕВР по наблюдение на дейността на НПО за изпълнението на изискванията за независимост, „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да бъде уведомено следното:

Не са налице основанията за предоставяне на информация, представляваща търговска тайна, съгласно т. 4.3 от Правилата за определяне, предоставяне и защита на информация, представляваща „търговска тайна“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД, и по-конкретно по чл. 81ж, ал. 8 от ЗЕ, тъй като информацията не е необходима за сключването на търговска сделка между НПО и ВИП.

Приемаме за обосновано становището на отговорника по съответствието, че няма да се стигне до ситуация на разкриване на търговски чувствителна информация, тъй като „Булгартрансгаз“ ЕАД няма да предоставя на БЕХ ЕАД аналитична информация и същевременно между НПО и ВИП няма да има канал за комуникация чрез обща платформа или софтуер, ползван от двете дружества.

За обосновано считаме и становището на изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД, че заличената чувствителна информация от аналитичната обратна ведомост на дружеството и трансформирането ѝ в агрегирана такава не представлява „търговска чувствителна информация“ или „търговска информация“ съгласно изискванията на утвърдената в „Булгартрансгаз“ ЕАД Програма за съответствие.

В тази връзка следва да се вземат предвид и становищата на „Булгартрансгаз“ ЕАД и БЕХ ЕАД, че нивото на агрегиране на данни от НПО и тяхното публично оповестяване е същото като нивото на агрегиране и данните, които са необходими на ВИП за осъществяване на финансовата консолидация. Дружествата считат, че така агрегираната информация няма как да бъде идентифицирана на по-ниско аналитично ниво, т.е. няма възможност за възстановяване на изходните аналитични данни, чрез съпоставяне на предоставяната от НПО на ВИП информация с публично оповестявани данни от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Отделно от гореизложеното, „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да има предвид, че изискванията за независимост по отношение на преносния оператор включват изпълнение на задълженията по чл. 81ж, ал. 10 от ЗЕ, а именно: НПО и която и да е друга част от ВИП, изпълняващо дейности по доставка или производство на природен газ да ползват самостоятелни системи или оборудване за информационни технологии, помещения и системи за сигурност по отношение на достъпа до тях, както и различни консултанти или външни изпълнители за системи или оборудване за информационни технологии и системи за сигурност по отношение на достъпа. Следователно, на НПО не е разрешено да споделя информационни технологии или оборудване, помещения и системи за сигурност с която и да е част от ВИП. В този смисъл, считаме, че „Булгартрансгаз“ ЕАД не следва да споделя информационни технологии или оборудване с която и да е част от БЕХ ЕАД, каквото ползване би било налице, ако НПО предоставя на ВИП данни по електронен път, посредством изпращане на файлове с данни по сметки за съответния период чрез организиран личен достъп за оператора, които ще бъдат отразявани в един общ споделен софтуерен продукт за финансова консолидация – Kontroller, ползван от ВИП и от неговите части.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е декларирало, че трансформирането на данните от аналитичната оборотна ведомост на дружеството до агрегирани такива ще се осъществява от служител на НПО на определено работно място в дружеството с високо ниво на сигурност. Информацията като изходен файл с месечни салда по позиции ще бъде изпращана на БЕХ ЕАД, за да бъде заверена в софтуера за финансова консолидация. Не е посочен конкретния начин на изпращане на тази информация от „Булгартрансгаз“ ЕАД към БЕХ ЕАД. В случай, че се предоставя на хартиен и/или на оптичен носител, то считаме, че достъп до тази информация, с цел нейното обработване и въвеждане в консолидационния софтуер, както и последващото ѝ съхранение следва да имат само изрично оторизирани служители на БЕХ ЕАД, различни от служителите, обработващи информацията от „Булгартрансгаз“ ЕАД. В тази връзка БЕХ ЕАД следва да гарантира, че тези оторизирани служители няма да разкрият никаква информация, предоставена от „Булгартрансгаз“ ЕАД, както и да създаде необходимата организация за съхранение на носителя на информацията при ограничен достъп до същия само за оторизираните служители. Консолидираните данни за БЕХ ЕАД и дружествата от неговата група, съдържащи се в консолидационния софтуер, не следва да бъдат оповестявани по начин, даващ възможност за идентифициране на информацията от „Булгартрансгаз“ ЕАД на по-ниско аналитично ниво, доколкото това може да разкрие информация за факти, които по своето естество представляват търговска тайна, както и друга чувствителна в търговско отношение информация на НПО и информация, свързана с договорни отношения, която е търговски чувствителна и би могла да осигури търговско предимство на определен правен субект пред останалите участници на пазара.

Предвид всички изложени факти и аргументи, „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да бъде уведомено, че на „Български енергиен холдинг“ ЕАД може да бъде предоставена информация, при спазване на горепосочените изисквания.

Изказвания по т.4.:

Докладва Р. Тахир. В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпило писмо от 04.07.2018 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД относно необходимост от предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД) към единен сметкоплан на групата дружества. Необходимостта относно въвеждането на консолидационен софтуер за дружествата от групата е с цел БЕХ ЕАД да разполага с отчетни данни на консолидирана база, което е от съществено значение за дейността на холдинга във връзка с поети ангажименти към външни инвеститори, рейтингови агенции и други институции. През 2017 г. КЕВР се е произнесла с решение по Протокол № 218 от 18.10.2017 г. и е уведомила „Булгартрансгаз“ ЕАД, че на БЕХ ЕАД могат да бъдат предоставени данните от синтетичната оборотна ведомост и главната книга на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Дружеството не следва да предоставя информация, представляваща търговска тайна, която се съдържа в аналитичните оборотни ведомости на „Булгартрансгаз“ ЕАД. След произнасянето на Комисията са проведени редица срещи с разработчика на консолидационния софтуер и БЕХ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД и останалите дъщерни дружества. Достигнало се е до въвеждане на механизъм за агрегиране и трансформиране на счетоводните данни на „Булгартрансгаз“ ЕАД и предоставянето им на БЕХ ЕАД в удовлетворителен вид, необходим за нуждите на mapping софтуера и без да се предоставя чувствителна търговска информация. Със заповед на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да установи дали предоставянето от „Булгартрансгаз“ ЕАД на изискваната от БЕХ ЕАД информация е в съответствие със задължението на независимия преносен оператор да не разкрива никаква информация, която е търговска тайна, на останалите части от интегрираното предприятие. Работната група е установила, че към писмото е представена документация, която подробно описва целия процес. С писма до БЕХ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД е поискана допълнителна информация. На вниманието на Комисията е предоставен механизмът и три файла в Excel. От тях се вижда как се

преобразува тази информация. Предоставено е становище на отговорника по съответствието. В „Булгартрансгаз“ ЕАД ще се извършва трансформацията и агрегацията на данните от аналитичната оборотна ведомост, при които се губят детайлите за всички сметки и подсметки, заличава се чувствителната информация. За всяка позиция на месечна база ще се предоставя първоначално месечно салдо, начално кредитно салдо, дебитен оборот, кредитен оборот, крайно дебитно салдо и крайно кредитно салдо. Трансформирането на данните от аналитичната оборотна ведомост на „Булгартрансгаз“ ЕАД ще се осъществява от служител на „Булгартрансгаз“ ЕАД на определено работно място в дружеството с високо ниво на сигурност. Информацията на аналитично ниво от НПО се заличава необратимо и в БЕХ ЕАД постъпват агрегирани данни, от които не могат да се възстановят изходните аналитични данни на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Данните от дъщерните дружества на БЕХ ЕАД ще постъпват в един софтуерен продукт – с цел консолидация и няма да има техническа възможност потребителите от едно дъщерно предприятие да имат достъп до данните на друго такова (нито на аналитично, нито на консолидирано ниво). Работната група приема за обосновано становището на отговорника по съответствието, че няма да се стигне до ситуация на разкриване на търговска и чувствителна информация и няма да има директен канал за комуникация чрез обща платформа между двете дружества. Работната група счита за обосновано становището на изпълнителния директор, че заличената чувствителна информация от аналитичната оборотна ведомост на дружеството и трансформирането ѝ в агрегирана такава не представлява чувствителна търговска информация или търговска информация съгласно изискванията на програмата за съответствие. Тази информация ще се предава на хартиен или оптичен носител в БЕХ ЕАД. В тази връзка работната група е посочила като изискване към БЕХ ЕАД служителите, които обработват информацията от „Булгартрансгаз“ ЕАД да са различни от тези, които обработват информацията от „Булгаргаз“ ЕАД и да се създадат необходимите условия за съхранение на информацията, която постъпва от „Булгартрансгаз“ ЕАД. В качеството си на емитент на три облигационни емисии, БЕХ ЕАД е обект на сериозен инвеститорски интерес и е задължен да спазва определени финансови договорености, които се изчисляват на база на консолидираните финансови отчети на групата. Във връзка с участието си на капиталовите пазари БЕХ ЕАД има присъдени кредитни рейтинги от Moody's и Fitch и е под постоянен мониторинг от страна на кредитните агенции с цел поддържането им. С оглед на това БЕХ ЕАД регулярно предоставя информация за финансовите резултати и състояние на БЕХ Група, за което е необходимо своевременно консолидиране и анализ на финансовите отчети на дъщерните дружества в групата. В резултат на направеното проучване на всички изложени факти и аргументи, работната група счита, че „Булгартрансгаз“ ЕАД трябва да бъде уведомено, че на БЕХ ЕАД може да бъде предоставена информация при спазване на горепосочените изисквания. Работната група е изготвила и проект на писмо, който е изпратен до членовете на Комисията. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 3, т. 2 и чл. 81а, ал. 1, във връзка с чл. 81ж, ал. 8 и ал. 10 от Закона за енергетиката, и чл. 43, ал. 1 и ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да разгледа и приеме следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. „Булгартрансгаз“ ЕАД да бъде уведомено за приетите от КЕВР заключения във връзка с искането по писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г.

И. Иванов каза, че има предложение за корекция на т. 2 от проекта на решение:

2. Да приеме проект на писмо, с което „Булгартрансгаз“ ЕАД да бъде уведомено за приетите от КЕВР заключения във връзка с искането по писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г.

И. Иванов обърна внимание, че е приложен проект на писмо, който трябва да бъде приет с решението на Комисията. В бъдеще трябва да се използва този модел при подобни случаи.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 3, т. 2 и чл. 81а, ал. 1, във връзка с чл. 81ж, ал. 8 и ал. 10 от Закона за енергетиката, и чл. 43, ал. 1 и ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на Български енергиен холдинг (БЕХ) Група към единен сметкоплан на БЕХ Група.

2. Приема проект на писмо, с което „Булгартрансгаз“ ЕАД да бъде уведомено за приетите от КЕВР заключения във връзка с искането по писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Пенка Трендафилова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Пенка Трендафилова - за и Димитър Кочков - за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.5. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-707 от 08.08.2018 г. относно **комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за обособена територия „Дунав“ и Констативен протокол от проверката.**

Със заповед № 3-Е-84 от 11.06.2018 г. на Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) на основание чл. 76, ал. 4 във връзка с чл. 80, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и График за плановите проверки за 2018 г. на енергийните дружества по изпълнение на лицензионните условия, е възложено на работна група да извърши комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за изпълнение условията на издадените лицензии № Л-441-08 от 30.03.2015 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“: Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Завет, Иваново, Кубрат, Лозница, Опака, Полски Тръмбеж, Самуил, Стражица, Цар Калоян, Сливо поле, Ценово и общините: Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Павликени, Русе, Разград, Исперих, Попово, Левски и Ловеч.

Проверката е извършена съгласно утвърдената от Председателя на КЕВР работна програма, изготвена в съответствие с чл. 19 от Методиката за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по ЗЕ и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги, която е приложение към заповедта.

„Овергаз Мрежи“ АД е акционерно дружество с ЕИК 130533432 със седалище и адрес на управление: област София, община Столична, гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Филип Кутев“ № 5.

Предметът на дейност на дружеството е инвестиране, проектиране, изграждане, експлоатация и ремонт на газоразпределителна мрежа в обекти и съоръжения, свързани с използването на природен газ и продажба на природен газ, както и всяка друга дейност, незабранена от закона.

Дружеството се представлява от Светослав Иванов.

Капиталът на „Овергаз Мрежи“ АД е в размер на 330 000 000 лв.

С решение № Л - 438 от 30.03.2015 г. КЕВР е дала разрешение за преобразуване на лицензиант чрез вливане в дружеството „Софиягаз“ ЕАД на дружествата „Овергаз Изток“ АД, „Овергаз Юг“ АД, „Овергаз Запад“ АД и „Овергаз Север“ ЕАД. Със същото решение КЕВР е прекратила лицензиите на четирите вливащи се дружества и е издала нови четири лицензии на „Софиягаз“ ЕАД с ново наименование „Овергаз Мрежи“ АД за извършване на дейността разпределение на природен газ и нови четири лицензии за извършване на дейността снабдяване с природен газ от краен снабдител на „Овергаз Мрежи“ АД. Извършената проверка на „Овергаз Мрежи“ АД е по издадените лицензии № Л-438-08 от 30.03.2015 г. за дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-438-12 от 30.03.2015 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на общини Бургас, Карнобат, Айтос, Поморие, Несебър, Созопол, Приморско, Царево, Ямбол, Тунджа, Нова Загора, Стара Загора, Нови пазар и Варна с изключение на кметствата Владислав Варненчик, Младост и Аспарухово. Срокът на тези две лицензии е 26 години или до 30.03.2041 г.

В проверяваната лицензионна територия „Овергаз Мрежи“ АД е изградило газоразпределителна мрежа в градовете Бяла, Горна Оряховица, Исперих, Кубрат, Левски, Ловеч, Лясковец, Павликени, Попово, Разград, Русе и Велико Търново.

Проверката беше извършена в офисите на дружеството в гр. Ловеч, ул. „Осъмска“ № 3, гр. Велико Търново, ул. „Никола Габровски“ № 2, гр. Русе, ул. „Николаевска“ № 12 и гр. София, ул. „Филип Кутев“ № 5, в присъствието на г-жа Пенка Йорданова – експерт „Лицензиране“ в „Овергаз Мрежи“ АД.

Проверката обхваща периода **януари 2012 г. – май 2018 г.** Последната планова проверка е извършена на през 2011 г.

В изпълнение на заповедта бяха проверени: документите на дружеството, свързани с изпълнението на лицензионните задължения и показателите на утвърдените бизнес планове за периодите 2012 г. – 2016 г. и 2015 г. – 2019 г.; част от газоразпределителните мрежи (ГРМ) и прилежащите им съоръжения, собственост на дружеството в гр. Ловеч, гр. Велико Търново и гр. Русе.

Проверката обхваща условията по издадените на дружеството лицензии, както следва:

I. Срок на лицензиите

„Овергаз Мрежи“ АД притежава следните лицензии: № Л-441-08 от 30.03.2015 г. за дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“ и общините Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски. Лицензиите са със срок до 30.03.2042 г.

II. Непрехвърляемост на лицензията

Съгласно условията на издадените лицензии лицензиантът може с писмени договори да възлага временно на трети лица от негово име и за негова сметка да изпълняват отделни части от лицензионната дейност или други свързани с нея дейности. При сключване на договори лицензиантът е длъжен да уведоми Комисията и да представи копие от тях в едномесечен срок от подписването им.

Овергаз Мрежи“ АД е възложило с писмени договори на „Овергаз Инженеринг“ АД от негово име да изпълнява отделни части от лицензионната дейност, както следва:

- Договор за придобиване и/или изграждане на газова инфраструктура;

- Договор за аварийни ремонтно-възстановителни работи по газоразпределителната мрежа.

В КЕВР са представени копия от съответните договори в едномесечен срок от подписването им, съгласно условията на т. 4.2. от издадената лицензия за дейността „разпределение на природен газ“ и т. 4.5. от издадената лицензия за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“.

III. Специални условия

1. Изграждане на газоразпределителна мрежа на обособена територия „Дунав“ и общините Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Павликени, Русе, Разград, Исперих, Попово, Левски и Ловеч.

Обособена територия „Дунав“ обхваща градовете Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Завет, Иваново, Кубрат, Лозница, Опака, Полски Тръмбеж, Самуил, Стражица, Цар Калоян, Сливо поле, Ценово и общините Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Павликени, Русе, Разград, Исперих, Попово, Левски и Ловеч.

В изпълнение на лицензионните си задължения за изграждане на газоразпределителна мрежа в съответствие с условията и сроковете, посочени в одобрените от Комисията бизнес планове за периодите 2012 г. – 2016 г. и 2015 г. – 2019 г., „Овергаз Мрежи“ АД е представило данните за изградена ГРМ с натрупване, както следва:

Изградена мрежа /л.м./ от датата на получаване на лицензия до края на отчетната година (с натрупване)				
година	бизнес план	отчет	разлика	изпълнение %
до края на 2012	537 566	539 489	1 923	100%
до края на 2013	545 716	543 882	-1 834	100%
до края на 2014	551 266	547 667	-3 599	99%
до края на 2015	551 621	551 618	-3	100%
до края на 2016	557 621	558 585	964	100%
до края на 2017	563 621	570 766	7 145	101%
до 05.2018	569 621	571 598		

В приетите от КЕВР бизнес планове за 2012 г. – 2016 г. и 2015 г. – 2019 г. данните са одобрени без натрупване и са както следва:

Изградена мрежа /л.м./				
година	бизнес план	отчет	разлика	изпълнение %
2012	5 051	6 974	1 923	138%
2013	8 150	6 865	-1 285	84%
2014	5 550	3 782	-1 768	68%
2015	3 954	3 954	0	100%
2016	6 000	6 968	968	116%
2017	6 000	15 984	9 984	266%

Отчетните стойности са взети от годишните доклади за лицензионната дейност, подавани от „Овергаз Мрежи“ АД в КЕВР (вх. № Е-15-57-7 от 30.03.2018 г.; вх. № Е-15-57-19 от 31.03.2017 г.; вх. № Е-15-57-20 от 31.03.2016 г.; вх. № Е-15-57-8 от 31.03.2015 г.; вх. № Е-15-50-9 от 31.03.2014 г.; вх. № Е-15-50-10 от 30.04.2014 г. и вх. № Е-15-50-6 от 01.04.2013 г.)

2. Експлоатация, поддръжка и развитие на мрежата

За въведените в експлоатация участъци от ГРМ, за периода на проверката, на дружеството са издадени 45 бр. разрешения за ползване от Дирекция за национален строителен надзор (ДНСК) за градовете В. Търново, Г. Оряховица, Разград, Русе, Бяла, Исперих, Кубрат, Левски, Ловеч, Лясковец, Павликени, Попово.

В изпълнение на задължението на лицензианта да експлоатира и поддържа мрежата в съответствие с нормативните изисквания, и по начин, осигуряващ непрекъснатост, надеждност и ефективност на разпределението на природен газ и намаляване на технологичните разходи, и във връзка с оперативното управление и контрола на ГРМ, са разработени следните процедури и инструкции:

- Процедура за ликвидация на авария и последствията от нея
- Процедура за управление и реализация на Договор за проектиране на СГИ и БГИ
- Процедура за управление и реализация на Договор за изграждане на СГИ, БГИ и

ВОИ

- Процедура за изготвяне на Работен проект на ГРМ /II фаза/
- Инструкция за съгласуване на Работен проект на ГРМ /II фаза/
- Инструкция за уреждане на взаимоотношенията със засегнатите от проектното решение собственици на имоти
- Процедура за СМР на ГРМ
- Инструкция за подготовка за строителството
- Процедура за присъединяване на ГИ на клиент към ГРМ
- Процедура за техническо обслужване и сервиз на газови инсталации и уреди
- Процедура Поддръжка на газова инфраструктура
- Инструкция за планиране на дейността по поддръжка на ГИ
- Инструкция за техническо обслужване на линейна част на ГРМ
- Инструкция за техническо обслужване на системи за БКЗ
- Инструкция за техническа обслужване на съоръжения на ГРМ
- Инструкция за извършване на ремонт или преустройство с/без извеждане на ГРМ от експлоатация
- Инструкция за извършване на газоопасни работи
- Инструкция за диагностика и провеждане на технически прегледи на ГРМ
- Инструкция за анализ на резултатите и предприемане на коригиращи действия
- Инструкция за отчитане на дейността по поддръжка на ГИ
- Измерване и отчитане на разпределения природен газ
- Инструкция за измерване на природния газ
- Инструкция за отчитане на показанията на средствата за търговски измерване (СТИ)
- Инструкция за коригиране показанията на разходомери за природен газ
- Инструкция за въвеждане на показания на средствата за търговско измерване
- Инструкция за изготвяне на баланс на природния газ
- Инструкция за организация на последваща проверка на СИ
- Инструкция за извършване на технически и проучвателни услуги на обекти на физически и юридически лица
- Инструкция за въвеждане и извеждане на трейлери на КПП на декпомпресираща площадка
- Инструкция за реда за приемане и съхранение на документите за въведените в експлоатация С ДПК строежи на газоразпределителните мрежи
- Придобиване на газопроводи и съоръжения от преносната и/или разпределителната мрежа или на части от тях
- Поддръжка на средствата за оперативно управление на ГРМ
- Процедура за управление на режимите на ГРМ
- Вида, формата и начините на водене на документация при оперативно управление на ГРМ
- Инструкция за организация на оперативно управление на ГРМ
- Инструкция за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на снабдяването с природен газ за ГРМ от операторите (диспечерите) на ГРПр
- Контрол на работата на диспечерите
- Профилактика на средствата за автоматизирано управление на ГРМ
- Изготвяне на анализи и предоставяне на информация от ГРМ
- Автоматизирано събиране на данни за разход и технологични параметри на газа
- Внедряване на средства за автоматизирано управление на ГРМ
- Доставка на средства за автоматизирано управление на ГРМ
- Методическо осигуряване на оперативното управление на ГРМ
- Актуализиране на плана за дейностите по оперативно управление на ГРМ
- Планиране на дейностите по оперативно управление на ГРМ
- Процес Управление на проект/процес „ПДС на ГРМ“
- Процедура за документи и записи

- Инструкция за обследване на преносни и разпределителни газопроводи за изтичане на природен газ
- Инструкция за извършване на електрометрично обследване на подземни метални тръбопроводи
- Инструкция за диагностика на система за електрохимична защита
- Инструкция за измерване на точката на оросяване по вода на природния газ и определяне на влагосъдържание на природен газ
- Инструкция за диагностика и сервиз на одориращи станции
- Фирмен стандарт за одориране на природен газ
- Инструкция за измерване точка на оросяване по вода на природен газ и определяне на влагосъдържание на природен газ.

„Овергаз Мрежи“ АД води и съхранява в офиса си в град Плевен ревизионни книги за надзорните съоръжения. На случаен принцип са проверени ревизионни книги на: разпределителен газопровод, газопроводно отклонение и газови съоръжения.

Дружеството е представило извадка от регистър на аварийните прекъсвания по години за градовете обхванати от проверката, който съдържа: адрес на аварията, дата и час на прекъсването, дата и час на възстановяването, продължителност на прекъсването, брой на прекъснатите потребители, тип на извършвания ремонт.

Регистрирани са аварийни прекъсвания, както следва:

- за гр. Велико Търново: 2012 г. – 10 бр.; 2013 г. – 4 бр.; 2014 г. – 2 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – 5 бр.; 2017 г. – 4 бр.;
- за гр. Горна Оряховица: 2012 г. – 2 бр.; 2013 г. – 2 бр.; 2014 г. – 3 бр.; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. – 4 бр.; 2017 г. – 2 бр.;
- за гр. Разград: 2012 г. – 1 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – 2 бр.; 2016 г. – няма; 2017 г. – 3 бр.;
- за гр. Русе: 2012 г. – 2 бр.; 2013 г. – 2 бр.; 2014 г. – 9 бр.; 2015 г. – 3 бр.; 2016 г. – 4 бр.; 2017 г. – 2 бр.;
- за гр. Лясковец: 2012 г. – няма; 2013 г. – 1 бр.; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – 1 бр.;
- за гр. Исперих: 2012 г. – няма; 2013 г. – 1 бр.; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – 13 бр.; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Ловеч: 2012 г. – няма; 2013 г. – 1 бр.; 2014 г. – 2 бр.; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. – 1 бр.; 2017 г. – няма;
- за гр. Кубрат: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – 2 бр.; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. – 1 бр.; 2017 г. – няма;
- за гр. Павликени: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – 13 бр.; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Левски: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – няма; 2015 г. – няма; 2016 г. – 2 бр.; 2017 г. – няма.

За гр. Бяла няма регистрирани аварийни прекъсвания за периода на проверката.

Общият брой аварийни прекъсвания за периода на проверката е 111 бр., като най-честите от тях са свързани с: несъгласувани изкопни работи, блъснато ГО от МПС, разрушено табло/регулатор, вандалски действия и др.

Дружеството е представило извадка от регистър на плановите прекъсвания по години за градовете обхванати от проверката, съдържащ: адрес на извършваната дейност, дата и час на прекъсването, дата и час на възстановяването, продължителност на прекъсването, брой на прекъснатите потребители, причина за аварията.

Регистрирани са планови прекъсвания за периода на проверката, както следва:

- за гр. Велико Търново: 2012 г. – 1 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – 1 бр.;
- за гр. Горна Оряховица: 2012 г. – 1 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Разград: 2012 г. – 1 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. –

няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Русе: 2012 г. – 2 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – няма; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Лясковец: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – няма; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Исперих: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – няма; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Ловеч: 2012 г. – 2 бр.; 2013 г. – 2 бр.; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – 1 бр.; 2016 г. – 1 бр.; 2017 г. – 2 бр.;
- за гр. Кубрат: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – няма; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма;
- за гр. Павликени: 2012 г. – 1 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – 1 бр.;
- за гр. Левски: 2012 г. – 1 бр.; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма.
- за гр. Попово: 2012 г. – няма; 2013 г. – няма; 2014 г. – 1 бр.; 2015 г. – няма; 2016 г. – няма; 2017 г. – няма.

За гр. Бяла няма регистрирани планови прекъсвания за периода на проверката.

Общият брой планови прекъсвания е 24 бр., като най-честите от тях са свързани с: връзване на новоизградена ГРМ и изпитване на якост и на плътност на ГРМ.

„Овергаз Мрежи“ АД изпълнява изискванията за одоризация на природния газ, като за целта е разработен Фирмен стандарт за одориране на природния газ, утвърден от изпълнителният директор на дружеството. От дружеството са представени актове от камерни изпитвания на миризмата на газа от проверяваната територия.

На работниците и служителите на „Овергаз Мрежи“ АД се провежда начален и периодичен инструктаж по безопасност и здраве при работа. Началният инструктаж се провежда в централата на дружеството в гр. София, а периодичните в офисите на дружеството по места.

Дружеството е изготвило Аварийни планове при възникване на бедствия и аварии на лицензираната територия за спасителни и аварийно-възстановителни работи за градовете В. Търново, Ловеч, Русе, Кубрат, Бяла, Павликени, Левски, Разград, Попово, Исперих, Г. Оряховица и Лясковец, утвърдени от изпълнителния директор на дружеството. От дружеството е представен списък с аварийен резерв, утвърден от заместник-изпълнителния директор на „Овергаз Мрежи“ АД.

В посетените градове дружеството разполага със следния брой сервизни автомобили: в гр. Русе – 6 бр., гр. Велико Търново – 3 бр. и гр. Ловеч – 3 бр.

Във връзка с осигуряване здравословни и безопасни условия на труд на служителите на дружеството от „Овергаз Мрежи“ АД са предоставени следните документи:

- План – програма за превенция на риска за здравето чрез подобряване условията на труд в „Овергаз Мрежи“ АД район Север, за работни площадки в градовете Русе, Ловеч, Велико Търново, Горна Оряховица, Левски, Павликени и Бяла утвърден от изпълнителния директор на дружеството;

- Договор за обслужване от „Служба по трудова медицина – Фи Хелт“ ЕООД № У-ОМ-220 от 01.07.2016 г.

3. Отношения с клиентите на природен газ

Дружеството разполага с центрове за работа с клиенти в градовете Русе, Велико Търново, Горна Оряховица, Исперих, Левски, Ловеч, Павликени, Попово, Разград и Кубрат. В хода на проверката бяха посетени офисите в градовете Ловеч, Велико Търново, Русе, както и централния офис в гр. София. Дружеството изпълнява изискването на чл. 38б, ал. 2 от Закона за енергетиката, като осигурява на клиентите широк избор на методи на плащане, чрез плащане на каса, банков превод и Изипей АД.

Във всеки център има телефон за работа с клиенти, който е обявен на интернет страницата на дружеството.

Общите условия на договорите, Правилата за работа с потребителите и цените, които са утвърдени от Комисията, са на разположение на клиентите за справки и информация в центровете за работа с клиенти. Има поставени рекламни материали с актуалните промоции за газификация, както и рекламни материали относно предимствата на природния газ. Тази информация е качена и на интернет сайта на дружеството.

4. Качество на услугите

Лицензиантът е длъжен да осигурява непрекъснато, сигурно и качествено снабдяване с природен газ на обслужваните клиенти. За изпълнение на това задължение той назначава достатъчен на брой и квалифициран персонал за осъществяване на дейността. От дружеството са предоставили щатно разписание, включващо поименно 66 служители за проверяваната лицензионна територия, утвърдено от изпълнителния директор.

„Овергаз Мрежи“ АД работи съгласно утвърдени от изпълнителния директор на дружеството Показатели за качество на газоснабдяването, които съответстват на приетите от Комисията.

Съгласно условията на лицензиите, лицензиантът е длъжен да въведе и поддържа система за приемане и обработка на жалби на клиенти. „Овергаз Мрежи“ АД поддържа и води регистър на жалбите.

Съгласно представената справка за периода на проверката са постъпили жалби, както следва: за 2012 г. – 1 бр.; за 2013 г. – 13 бр.; за 2014 г. – 5 бр.; за 2015 г. – 5 бр.; за 2016 г. – 4 бр.; за 2017 г. – 5 бр. и за 2018 г. (до м. март) – няма. Всички получени жалби са от битови клиенти. От получените 44 бр. жалби, 5 са неоснователни. Останалите жалби са основателни и съответно са удовлетворени от дружеството.

Жалбите са свързани с: присъединяване към ГРМ; нелоялни търговски практики; съдържание на фактури, неточно измерване на потребено количество природен газ, качество на услугата, прекъсване на газоснабдяването, несъгласие с начислени суми и други.

Дружеството е въвело и поддържа Системата за управление на качеството (СУК). В тази връзка е предоставен списък с утвърдени и внедрени документи от СУК. Системата не е сертифицирана от независима компетентна организация, съгласно т. 3.7.3. от лицензия № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“.

5. Присъединяване на клиенти на природен газ към мрежата

Относно изпълнението на задълженията за присъединяване на клиенти към ГРМ на „Овергаз Мрежи“ АД е представена справка за подадени заявления за присъединяване от стопански и битови клиенти по години за обособена територия „Дунав“ и общините Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски, както следва:

година	Подадени заявления за присъединяване		Сключени договори за присъединяване		Аргументирани откази		Реално направени присъединявания	
	стопански	битови	стопански	битови	стопански	битови	стопански	битови
2012	40	374	34	374	0	0	27	548
2013	55	429	49	429	0	0	27	483
2014	43	319	38	319	0	0	44	279
2015	35	344	27	344	0	0	34	372
2016	36	731	30	730	0	1	33	602
2017	37	1253	29	1253	0	0	21	1037
до 05.2018	25	475	19	475	0	0	7	217

Съгласно представената справка за периода на проверката са присъединени 193 бр. стопански и 3538 бр. битови клиенти. Дружеството е направило един отказ от присъединяване за периода на проверката, поради влязъл в сила гаранционен срок на

рехабилитирана по европейски проект улица в гр. Горна Оряховица, в рамките на който не могат да се извършват строително-монтажни дейности.

„Овергаз Мрежи“ АД извършва присъединяване на клиенти, съгласно изискванията на Наредба № 4 от 5 ноември 2013 г. за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи (Наредба № 4). Документите по присъединяване на клиентите са налични и се съхраняват в досиета съгласно изискванията на чл. 35 от Наредба № 4. Досиетата на битови клиенти се съхраняват в офисите по места, а тези на стопанските – в офиса в гр. Русе.

За периода на проверката има подадени осем (шест през 2014 г., едно през 2015 г. и едно през 2016 г.) заявления за предоставяне на достъп до ГРМ на дружеството по чл. 4, ал. 1 от Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ. По подадените заявления са сключени договори по чл. 7 от Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ. Няма откази за предоставяне на достъп до ГРМ.

6. Измерване на природния газ

За управление на активи от газовата инфраструктура и отчитане показанията от средствата за търговско измерване СТИ, „Овергаз Мрежи“ АД е разработило през 2014 г. софтуерен Модул за поддръжка на активи. През 2016 г. дружеството внедрява мобилни устройства с осигурена интернет връзка със сървър в реално време, чрез тях се планират и отчитат следните дейности по ГРМ в полеви условия: поддръжка на активи от газовата инфраструктура; диагностика и сервиз на елементите от газовата инфраструктура; движение на средствата за търговско измерване; отчитане показанията на СТИ.

7. Оперативно управление на мрежата

Относно изпълнението на задълженията на дружеството за представяне на информация на оператора на преносната мрежа, е сключено Оперативно споразумение № 1897 от 12.02.2015 г. за взаимодействие между „Овергаз Мрежи“ АД и „Булгартрансгаз“ ЕАД съгласно Правилата за управление и техническите правила на газопреносните мрежи, приети от Комисията.

Дружеството е представило обяснение за начина, по-който всяка година предоставя изходни данни, относно възможностите за работа на своите газоразпределителни мрежи при въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с природен газ с оглед гарантиране и надеждното функциониране на мрежата при пиково натоварване на потребителите по смисъла на чл. 19, ал. 1, буква „г“ и чл. 19, ал. 1, т. 2 от Наредба № 10 от 09.06.2004 за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ. За периода 2012 – 2015 г. данните са предоставяни на „Булгартрансгаз“ ЕАД на хартиен носител с писма изх. № И-4.3-597 от 26.09.2011 г., № И-4-729 от 01.10.2012 г., № И-4.1-1028 от 29.11.2013 г. и № И-ОДС-960 от 07.11.2014 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД уведомява „Овергаз Мрежи“ АД с писмо вх. № ОМ-Д0001-1334 от 02.09.2015 г., че е разработило уеб базирано приложение (платформа), с помощта на което присъединените към газопреносната система небитови потребители и оператори на газоразпределителни мрежи ще могат да въвеждат по електронен път своите данни за работа при въвеждане на ограничителен режим, както и информацията по т. 3.10.2 от План за действие при извънредни ситуации, съгласно Регламент (ЕО) 994/2010 за сигурността на доставките. Поради тази причина от 2016 г. данни на хартиен носител не се изпращат на оператора, а се въвеждат и са налични на платформата на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

8. Изпълнение на показателите на одобрените бизнес планове

За периода на проверката „Овергаз Мрежи“ АД работи по утвърдени от Комисията бизнес планове за периодите 2012 г. – 2016 г. и 2015 г. – 2019 г.

Дружеството е представило данни за направените инвестиции с натрупване, както

следва:

Направени инвестиции от датата на получаване на лицензия до края на отчетната година (с натрупване) /хил.лв./				
година	бизнес план	отчет	разлика	изпълнение %
до края на 2012	76 358	76 190	-168	100%
до края на 2013	80 111	77 888	-2 223	97%
до края на 2014	82 564	77 555	-5 009	94%
до края на 2015	78 324	78 324	0	100%
до края на 2016	79 599	80 394	795	101%
до края на 2017	80 855	82 107	1 252	102%
до 05.2018	82 113	82 332		

В приетите от КЕВР бизнес планове за 2012 г. – 2016 г. и 2015 г. – 2019 г. данните са одобрени без натрупване и са както следва:

Направени инвестиции /хил.лв./				
година	бизнес план	отчет	разлика	изпълнение %
2012	2 059	1 891	-168	92%
2013	3 753	1 163	-2 590	31%
2014	2 453	740	-1 713	30%
2015	769	769	0	100%
2016	1 275	1 189	-86	93%
2017	1 256	1 586	330	126%

Отчетните стойности са взети от годишните доклади за лицензионната дейност, подавани от „Овергаз Мрежи“ АД в КЕВР (вх. № Е-15-57-7 от 30.03.2018 г.; вх. № Е-15-57-19 от 31.03.2017 г.; вх. № Е-15-57-20 от 31.03.2016 г.; вх. № Е-15-57-8 от 31.03.2015 г.; вх. № Е-15-50-9 от 31.03.2014 г.; вх. № Е-15-50-10 от 30.04.2014 г. и вх. № Е-15-50-6 от 01.04.2013 г.)

Снабдени количества природен газ за отчетната година /хил.м³/						
година	бизнес план		отчет		изпълнение %	
	стопански	битови	стопански	битови	стопански	битови
2012	84 531	12 507	71 226	9 826	84%	79%
2013	86 987	17 351	69 569	9 008	80%	52%
2014	88 332	21 865	65 929	9 252	75%	42%
2015	64 258	9 445	64 258	9 445	100%	100%
2016	64 764	10 039	64 729	10 477	100%	104%
2017	65 439	10 585	73 447	12 282	112%	116%

За 2018 г. до месец май „Овергаз Мрежи“ АД посочва, че за стопански клиенти снабдените количества са 38 556 хил. м³, а за битови – 12 282 хил. м³.

Общ брой клиенти (с натрупване)								
година	бизнес план		отчет		разлика		изпълнение %	
	стопански	битови	стопански	битови	стопански	битови	стопански	битови
2012	684	11 607	682	9 984	-2	-1 623	100%	86%
2013	706	15 986	709	10 461	3	-5 525	100%	65%
2014	729	20 038	755	10 738	26	-9 300	104%	54%
2015	782	11 114	782	11 114	0	0	100%	100%
2016	886	11 480	813	11 716	-73	236	92%	102%
2017	918	11 862	831	12 752	-87	890	91%	108%

Към месец май 2018 г. дружеството посочва, че има 839 бр. стопански и 12 968 бр. битови клиенти.

9. Застраховки

Дружеството изпълнява задължението за сключване и поддържане на застраховки. В хода на проверката са предоставени полиците за „имуществена застраховка“ и „обща гражданска отговорност към трети лица“ за проверявания период, които са задължителни, съгласно условията на лицензиите.

10. Разделно счетоводство и цени

От годишните финансови отчети, представяни в КЕВР ежегодно, е видно, че дружеството води разделно счетоводство за всяка дейност, подлежаща на лицензиране.

Във връзка с въведената нова тарифна структура на цените за достъп и пренос на природен газ през газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД, считано от 01.10.2017 г., „Овергаз Мрежи“ АД фактурира на крайните си клиенти разходите за услугите по достъп и пренос на количествата природен газ, пренесени през газопреносната мрежа, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД по компоненти „пренос през газопреносна мрежа“ и „достъп до газопреносната мрежа“.

От проверените фактури за доставени количества природен газ за периода на проверката е видно, че цените за разпределение и снабдяване с природен газ са в съответствие с утвърдените от Комисията (№ Ц – 36 от 26.09.2012 г. и № Ц –16 от 17.08.2017 г.).

Във фактурите, издавани на стопански и битови клиенти, са посочени отделните компоненти, формиращи крайната цена, а именно: цена за разпределение на природен газ, цена за снабдяване, цена на обществения доставчик за съответното тримесечие, цена за пренос през газопреносната мрежа, цена за достъп до газопреносната мрежа, акциз и ДДС.

Проверени са фактури за присъединяване към ГРМ. От тях е видно, че прилаганите от дружеството цени съответстват на утвърдените от Комисията пределни цени за присъединяване към ГРМ на дружеството.

„Овергаз Мрежи“ АД предлага следните допълнителни услуги: изграждане на вътрешна газова инсталация (ВГИ), сградна газова инсталация (СГИ) и водно отоплителна инсталация (ВОИ); проектиране на газова инсталация (ГИ) и на ВОИ; монтаж и демонтаж на отоплително тяло, терморегулатор и т.н.; технико-проучвалени работи; предоставяне на данни от технически архив на ГИС за газоразпределителни мрежи – на хартиен и магнитен носител; съгласуване на линейни обекти на други възложители; трасиране на място за газопроводни мрежи при строежи на други възложители; проверка на СТИ по искане на клиент; извънгаранционно абонаментно сервизно обслужване; такси за смяна на партида, проучване, СГИ, спиране/възстановяване на газоподаването, откриване/закриване на партида, профилактика и др. Цените на предлаганите допълнителни услуги са утвърдени от Изпълнителни директор на „Овергаз Мрежи“ АД със Заповед № ОМ-ВЗД-132/30.03.2016 г.

Дружеството изпълнява изискванията за предоставяне на своите потребители на енергийни услуги на необходимата информация във фактурите и на интернет страницата си, съгласно чл. 38б от ЗЕ.

11. Събиране, съхранение и предоставяне на информация на Комисията - годишен доклад

В изпълнение на задълженията за съхраняване и предоставяне на информация на Комисията съгласно издадените лицензии, дружеството е предоставяло необходимата информация в срок.

Представени са годишни доклади за дейността на дружеството за периода 2012 г. - 2017 г.

12. Сделки на разпореждане и извеждане от експлоатация на елементи от мрежата

Относно извършвани сделки на разпореждане с имущество на дружеството е представено писмо от пълномощника на изпълнителния директор на дружеството, в което е декларирано, че за периода на проверката са извършвани следните сделки на разпореждане с имущество на дружеството:

- с Решение № Р-032 от 05.12.2005 г. на ДКЕВР е разрешено сключване на договор за

особен залог на „Разховецгаз 96“ АД, вляло се в „Овергаз Север“ ЕАД, което от своя страна се е преобразувало, чрез вливане, в „Овергаз Мрежи“ АД. Инвестиционният кредит, отпуснат от „Банка ДСК“ ЕАД на „Разховецгаз 96“ АД е изцяло и надлежно погасен в рамките на договорения срок и определените условия, видно от представено банково уверение с рег. № 03-20-00095 от 16.02.2016 г.

- с Решение № Р-244 от 14.06.2016 г. на КЕВР е разрешено сключване на договор за особен залог на „Овергаз Мрежи“ АД. Задълженията по договора за банков инвестиционен кредит с „УниКредит Булбанк“ АД се обслужват редовно и надлежно от страна на „Овергаз Мрежи“ АД.

13. Такси – Дружеството заплаща лицензионните такси съгласно Тарифа за таксите, които се събират от КЕВР по ЗЕ, като към датата на проверката няма задължения.

IV. Заключение

В резултат на извършената планова проверка се установи:

„Овергаз Мрежи“ АД изпълнява задълженията по издадените му лицензии за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“: Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Завет, Иваново, Кубрат, Лозница, Опака, Полски Тръмбеж, Самуил, Стражица, Цар Калоян, Сливо поле, Ценово и общините: Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Павликени, Русе, Разград, Исперих, Попово, Левски и Ловеч, в съответствие с техните условия.

Предвид констатациите от проверката, с оглед подобряване работата на дружеството и привеждане на дейността му в максимална степен в съответствие с лицензионните задължения, в констативния протокол от проверката е дадено следното задължително предписание:

„Овергаз Мрежи“ АД да започне процедура по сертифициране от независима компетентна организация на системата за управление на качеството на лицензионната дейност съгласно т. 3.7.3. от лицензия № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“. „Овергаз Мрежи“ АД да уведоми КЕВР за изпълнението на даденото предписание, като приложи съответните доказателства.

Срокът за изпълнение на даденото предписание е три месеца от връчване на констативния протокол. Константивният протокол е връчен на 02.08.2018 г.

Във връзка с дадено задължително предписание на дружеството, в КЕВР е получено възражение с вх. № Е-15-57-29 от 06.08.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД по констативен протокол № Г-07 от 02.08.2018 г. „Овергаз Мрежи“ АД счита, че предписанието за започване на процедура по сертифициране от независима компетентна организация на системата за управление на качеството на лицензионната дейност съгласно т. 3.7.3. от Лицензия № Л-441-12 от 30.03.2015 г. е обективно неизпълнимо. Посочено е, че въведената система за управление на качеството в дружеството е специално разработена с оглед нуждите и вътрешните процеси на дружеството, като е съобразена и с търговските отношения на последното с неговите клиенти. Така внедрената система е динамична и нейното усъвършенстване се извършва на ежедневна база от екип от различни експерти на дружеството. Системата за управление на качеството, с която работи „Овергаз Мрежи“ АД е изцяло авторска и като такава подлежи на защита като обект на авторско право по смисъла на ЗАПСП. Същата е създадена след изрично възлагане и дружеството е носител на авторските права върху нея по силата на чл. 41 и чл. 42 от ЗАПСП. Така посочените права на автора (в конкретния случай дружеството) не е допустимо да се дерогират от други изисквания, включително и лицензионни такива, или да се прехвърлят на трети лица, в този смисъл и предприемането на действия по сертифициране на качеството от независима компетентна организация е несъвместимо с императивно установените права на автора.

Относно полученото възражение с вх. № Е-15-57-29 от 06.08.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД, работната група, счита че то е неоснователно, тъй като това задължение е

вменено на дружеството по издадената на лицензия № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“ и общините Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски.

Изказвания по т.5.:

Докладва М. Димитров. В изпълнение на Заповед № 3-Е-84 от 11.06.2018 г. на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране, работната група е извършила комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за изпълнение условията на издадените лицензии за „разпределение на природен газ“ и за „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“, вкл. общините: Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Павликени, Русе, Разград, Исперих, Попово, Левски и Ловеч. Проверката е извършена в офисите на дружеството в гр. Ловеч, гр. Велико Търново, гр. Русе и гр. София и обхваща периода януари 2012 г. – май 2018 г. „Овергаз Мрежи“ АД е възложило с писмени договори на „Овергаз Инженеринг“ АД от негово име да изпълнява отделни части от лицензионната дейност, както следва:

- Договор за придобиване и/или изграждане на газова инфраструктура;
- Договор за аварийни ремонтно-възстановителни работи по газоразпределителната мрежа.

Тези договори се представени в Комисията в едномесечен срок, съгласно изискването на лицензията. В хода на проверката са проверени следните документи: издадените от ДНСК разрешителни за ползване на газоразпределителната мрежа; инструкции и процедури, които са разработени от дружеството за безопасна експлоатация на мрежата; ревизионни книги за надзорните съоръжения; регистър за аварийни и планови прекъсвания на снабдяването на потребителите с природен газ. Проверени са складовите бази на дружеството. В посетените офиси и центрове за работа с потребители дружеството има складови бази и поддържа необходимите материали за отстраняване на аварии. На лицензирана територия „Дунав“ дружеството разполага с центрове за работа с клиенти в градовете Русе, Велико Търново, Горна Оряховица, Исперих, Левски, Ловеч, Павликени, Попово, Разград и Кубрат. Общите условия на договорите и правилата за работа с потребители, както и утвърдените от Комисията цени са поставени в посетените центрове за работа с потребители на видно място и клиентите имат възможност да се запознаят с тях. Дружеството води регистър на постъпилите жалби от потребители на природен газ. Съгласно представена справка, през 2012 г. е постъпила 1 жалба, през 2013 г. – 13 броя, 2014 г. – 5 броя, 2015 г. – 5, 2016 г. – 4 броя, 2017 г. – 5 броя. До месец март на 2018 г. няма постъпили жалби. Всички жалби са от битови клиенти. От всички жалби пет са неоснователни, а останалите са основателни и жалбоподателите са удовлетворени. Дружеството е въвело и поддържа система за качеството, съгласно изискванията на издадената лицензия за снабдяване с природен газ от краен снабдител. Тази система не е сертифицирана от независима организация и в тази връзка работната група е направила предписание на дружеството да сертифицира системата от независима организация. Срокът за изпълнение на това предписание е три месеца от датата на връчване на констативния протокол. Относно присъединяването на потребители на природен газ към газоразпределителната мрежа. Дружеството присъединява потребители съгласно изискванията и реда на Наредба № 4. Поддържат се досиета на присъединените потребители. Част от досиетата са изискани и проверени. Дружеството е внедрило мобилни устройства и чрез тях се извършва поддръжка на активи от газовата инфраструктура, диагностика и сервиз на елементи от газовата инфраструктура, както и отчитането на показанията на средствата за търговско измерване. По отношение изпълнението на одобрените бизнес планове от Комисията. С писмо преди проверката от „Овергаз Мрежи“ АД е изискано представянето на данни в табличен вид за изпълнение на бизнес планове по отношение на изградена мрежа, направени инвестиции, снабдени количества природен газ и присъединени потребители. Тази информация е представена в табличен вид, но с

натрупване, а в одобрените бизнес планове не е с натрупване. Дружеството е представило информация от започване на лицензионната дейност на тези територия и те не е взета предвид за анализа. Използвани са одобрените от Комисията бизнес планове и отчетите на дружеството, които са подавани с годишните доклади за дейността. Подробното изпълнение на бизнес планове е представено в доклада по отношение на мрежата, инвестициите, реализираните количества и потребителите. Дружеството е сключило задължителните застраховки – имуществена застраховка и обща гражданска застраховка към трети лица. Изискани са фактури, които са издавани от дружеството за доставяни количества природен газ и фактури за присъединяване. От тези тях е установено, че „Овергаз Мрежи“ АД прилага утвърдените от КЕВР цени. Относно извършването на сделки на разпореждане с имущество на дружеството. Декларирано е, че за периода на проверката са извършени две сделки за разпореждане с имуществото на дружеството. И за двете сделки е налице разрешение от страна на Комисията със съответното решение. За всички тези констатации е съставен констативен протокол, който е подписан от работната група и от упълномощен представител на дружеството. В резултат на проверката е констатирано, че дружеството изпълнява изискванията на издадените лицензии. Във връзка с направеното предписание по отношение на системата за управление на качеството. От дружеството е получено възражение по направеното предписание. В него е посочено, че въведената система за управление на качеството е специално разработена с оглед нуждите и вътрешните процеси на дружеството, съобразена е и с търговските му взаимоотношения с неговите клиенти. Система за управление на качеството на „Овергаз Мрежи“ АД е изцяло авторска и като такава подлежи на защита като обект на авторско право по Закона за авторското право. В посочените права на автора (дружеството) не е допустимо да се дерогират други такива, включително и лицензионни, както и да се прехвърлят на трети лица. В този смисъл предприемането на действия по сертифициране на качеството от независима компетентна организация е несъвместимо с императивно установени права на автора. Работната група счита, че възражението е неоснователно. Ако не се получат данни и доказателства за изпълнение на указанието сред изтичане срока, работната група ще предприеме действия в тази насока. Предвид гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 1 и чл. 11 от Методиката за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги, работната група предлага Комисията да вземе решение, с което да приеме доклада на работната група относно проверка, извършена съгласно Заповед № 3-Е-84 от 11.06.2018 г. на Председателя на КЕВР.

А. Йорданов каза, че подкрепя изразеното от работната група становище, че възражението от страна на „Овергаз Мрежи“ АД е неоснователно. То касае доста френолно тълкуване на авторските права и техния обхват. От друга страна е налице нормативно установено задължение за въвеждане на сертифицирана система, което лицензиантът не е изпълнил. А. Йорданов повтори, че подкрепя становището на работната група, че възражението е неоснователно и подкрепя последващи действия при неизпълнение на задължението по дадените предписания.

И. Иванов каза, че също счита, че изпълнението на това предписание само ще подобри качеството на работа на дружеството. В този смисъл е напълно обосновано да се изисква изпълнение на предписанието.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 1 и чл. 11 от Методиката за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за обособена територия „Дунав“.

В заседанието по **точка пета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Пенка Трендафилова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Пенка Трендафилова - за и Димитър Кочков - за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад относно заявление от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия;
2. Насрочва открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за разглеждане на доклада по т.1 на 23.08.2018 г. от 10:00 ч.;
3. За участие в откритото заседание да бъдат покани лицата, представляващи „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, или други, упълномощени от тях представители на дружеството;
4. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад относно Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.
2. Приема решение за присъединяване на Комисията за енергийно и водно регулиране към Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.
3. Възлага на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да подпише Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад относно писмо от Агенцията за енергетика на Република Сърбия за изразяване на становище от Комисията за енергийно и водно регулиране във връзка с подадено до регулаторния орган на Сърбия искане за освобождаване на нова газова инфраструктура съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ.
2. Приема проект на писмо до Агенцията за енергетика на Република Сърбия (AERS).

По т.4. както следва:

1. Приема доклад относно предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на Български енергиен холдинг (БЕХ) Група към единен сметкоплан на БЕХ Група.
2. Приема проект на писмо, с което „Булгартрансгаз“ ЕАД да бъде уведомено за

приетите от КЕВР заключения във връзка с искането по писмо с вх. № О-15-45-24 от 04.07.2018 г.

По т.5. както следва:

1. Приема доклад относно комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за обособена територия „Дунав“.

Приложения:

1. Доклад с вх. № 706 от 08.08.2018 г. относно заявление от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия

2. Доклад с вх. № Е-Дк-709 от 10.08.2018 г. относно Меморандум за разбирателство за свързване на пазарите „ден-напред“ на Република България и Република Македония.

3. Доклад с вх. № Е-Дк-697/10.08.2018 г. относно писмо от Агенцията за енергетика на Република Сърбия за изразяване на становище от Комисията за енергийно и водно регулиране във връзка с подадено до регулаторния орган на Сърбия искане за освобождаване на нова газова инфраструктура съгласно чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ

4. Доклад с вх. № Е-Дк-683/10.08.2018 г. относно предоставяне на информация за осъществяване на насочване (mapping) на счетоводните сметки на всяко от дъщерните дружества на Български енергиен холдинг (БЕХ) Група към единен сметкоплан на БЕХ Група.

5. Доклад с вх. № Е-Дк-707 от 08.08.2018 г. относно комплексна планова проверка на „Овергаз Мрежи“ АД за обособена територия „Дунав“ и Констативен протокол от проверката.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(А. Йорданов)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Д. Кочков)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(П. Трендафилова)

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)